

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

1'inci Toplantı

1 Kasım 2017 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve trnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Yusuf Beyazıt'ın, Komisyonunda tam tutanak tutulması kararının daha önce alındığına, Komisyonun yasama faaliyetlerine, Komisyonu ziyaret eden yabancı heyetlere ve sivil toplum örgütlerine, Ankara'dan başlamak üzere bazı savunma sanayi tesislerinin ziyaret edilmesine ve bu konuda Komisyon üyelerinin görüşlerini almak istediğine ilişkin açıklaması

2.- Komisyon Başkanı Yusuf Beyazıt'ın, Komisyon Üyesi Bilecik Milletvekili Yaşar Tüzün'ün TBMM Başkan Vekilliğine seçilmesi nedeniyle kendisine hayırlı olsun dediğine ilişkin açıklaması

3.- Komisyon Başkanı Yusuf Beyazıt'ın, Konya Milletvekili Mustafa Hüsnü Bozkurt'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

4.- Komisyon Başkanı Yusuf Beyazıt'ın, yapılan açıklamalara ve Komisyonun savunma sanayi tesislerine yapılacak çalışma ziyaretleri programına ilişkin açıklaması

III.- AÇIKLAMALAR

1.- Konya Milletvekili Mustafa Hüsnü Bozkurt'un, Komisyon Başkanı Yusuf Beyazıt'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, Komisyonun değerlendirme ve hazırlık çalışmalarına ilişkin açıklaması

2.- *Hatay Milletvekili Birol Ertem'in, Komisyon Başkanı Yusuf Beyazıt'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, Komisyonun değerlendirme ve hazırlık çalışmalarına ilişkin açıklaması*

3.- *Bilecik Milletvekili Yaşar Tüzün'ün, Komisyon Başkanı Yusuf Beyazıt'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, Komisyonun değerlendirme ve hazırlık çalışmalarına, TBMM Başkan Vekili seçilmesi nedeniyle toplantıya nezaketen katıldığına, vedalaşıp, teşekkür edip helallik istediğine ilişkin açıklaması*

4.- *Muğla Milletvekili Nihat Öztürk'ün, Komisyon Başkanı Yusuf Beyazıt'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, Komisyonun değerlendirme ve hazırlık çalışmalarına ilişkin açıklaması*

5.- *Manisa Milletvekili Murat Baybatur'un, Komisyon Başkanı Yusuf Beyazıt'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, Komisyonun değerlendirme ve hazırlık çalışmalarına ilişkin açıklaması*

6.- *Tekirdağ Milletvekili Metin Akgün'ün, Komisyon Başkanı Yusuf Beyazıt'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, Komisyonun değerlendirme ve hazırlık çalışmalarına ilişkin açıklaması*

7.- *İstanbul Milletvekili Dursun Çiçek'in, Komisyon Başkanı Yusuf Beyazıt'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, Komisyonun değerlendirme ve hazırlık çalışmalarına ilişkin açıklaması*

8.- *Trabzon Milletvekili Adnan Günnar'ın, Komisyon Başkanı Yusuf Beyazıt'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, Komisyonun değerlendirme ve hazırlık çalışmalarına ilişkin açıklaması*

9.- *Osmaniye Milletvekili Suat Önal'ın, Komisyon Başkanı Yusuf Beyazıt'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, Komisyonun değerlendirme ve hazırlık çalışmalarına ilişkin açıklaması*

10.- *İstanbul Milletvekili Mehmet Ali Pulcu'nun, Komisyon Başkanı Yusuf Beyazıt'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, Komisyonun değerlendirme ve hazırlık çalışmalarına ilişkin açıklaması*

11.- *Konya Milletvekili Ömer Ünal'ın, Komisyon Başkanı Yusuf Beyazıt'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, Komisyonun değerlendirme ve hazırlık çalışmalarına ilişkin açıklaması*

12.- *İstanbul Milletvekili Abdullah Başcı'nın, Komisyon Başkanı Yusuf Beyazıt'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, Komisyonun değerlendirme ve hazırlık çalışmalarına ilişkin açıklaması*

13.- *Kastamonu Milletvekili Metin Çelik'in, Komisyon Başkanı Yusuf Beyazıt'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, Komisyonun değerlendirme ve hazırlık çalışmalarına ilişkin açıklaması*

14.- *Mersin Milletvekili Ali Cumhuri Taşkın'ın, Komisyon Başkanı Yusuf Beyazıt'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, Komisyonun değerlendirme ve hazırlık çalışmalarına ilişkin açıklaması*

15.- *Konya Milletvekili Mustafa Hüsnü Bozkurt'un, yaptığı açıklamasındaki bazı ifadeleriyle ilgili kendisine yapılan eleştirilere ilişkin açıklaması*

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU

1'inci Toplantı

1 Kasım 2017 Çarşamba

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Millî Savunma Komisyonu saat 11.10'da açıldı.

Komisyon Başkanı Yusuf Beyazıt, Komisyonunda tam tutanak tutulması kararının daha önce alındığına, Komisyonun yasama faaliyetlerine, Komisyonu ziyaret eden yabancı heyetlere ve sivil toplum örgütlerine, Ankara'dan başlamak üzere bazı savunma sanayi tesislerinin ziyaret edilmesine ve bu konuda Komisyon üyelerinin görüşlerini almak istediğine,

Konya Milletvekili Mustafa Hüsnü Bozkurt, Komisyon Başkanı Yusuf Beyazıt'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, Komisyonun değerlendirme ve hazırlık çalışmalarına,

Hatay Milletvekili Birol Ertem, Komisyon Başkanı Yusuf Beyazıt'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, Komisyonun değerlendirme ve hazırlık çalışmalarına,

Bilecik Milletvekili Yaşar Tüzün, Komisyon Başkanı Yusuf Beyazıt'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, Komisyonun değerlendirme ve hazırlık çalışmalarına, TBMM Başkan Vekili seçilmesi nedeniyle toplantıya nezaketen katıldığına, vedalaşıp, teşekkür edip helallik istediğine,

Muğla Milletvekili Nihat Öztürk, Komisyon Başkanı Yusuf Beyazıt'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, Komisyonun değerlendirme ve hazırlık çalışmalarına,

Manisa Milletvekili Murat Baybatur, Komisyon Başkanı Yusuf Beyazıt'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, Komisyonun değerlendirme ve hazırlık çalışmalarına,

Tekirdağ Milletvekili Metin Akgün, Komisyon Başkanı Yusuf Beyazıt'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, Komisyonun değerlendirme ve hazırlık çalışmalarına,

İstanbul Milletvekili Dursun Çiçek, Komisyon Başkanı Yusuf Beyazıt'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, Komisyonun değerlendirme ve hazırlık çalışmalarına,

Trabzon Milletvekili Adnan Günnar, Komisyon Başkanı Yusuf Beyazıt'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, Komisyonun değerlendirme ve hazırlık çalışmalarına,

Osmaniye Milletvekili Suat Önal, Komisyon Başkanı Yusuf Beyazıt'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, Komisyonun değerlendirme ve hazırlık çalışmalarına,

İstanbul Milletvekili Mehmet Ali Pulcu, Komisyon Başkanı Yusuf Beyazıt'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, Komisyonun değerlendirme ve hazırlık çalışmalarına,

Konya Milletvekili Ömer Ünal, Komisyon Başkanı Yusuf Beyazıt'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, Komisyonun değerlendirme ve hazırlık çalışmalarına,

İstanbul Milletvekili Abdullah Başçı, Komisyon Başkanı Yusuf Beyazıt'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, Komisyonun değerlendirme ve hazırlık çalışmalarına,

Kastamonu Milletvekili Metin Çelik, Komisyon Başkanı Yusuf Beyazıt'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, Komisyonun değerlendirme ve hazırlık çalışmalarına,

Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın, Komisyon Başkanı Yusuf Beyazıt'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, Komisyonun değerlendirme ve hazırlık çalışmalarına,

Konya Milletvekili Mustafa Hüsnu Bozkurt, yaptığı açıklamasındaki bazı ifadeleriyle ilgili kendisine yapılan eleştirilere,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Komisyon Başkanı Yusuf Beyazıt,

Komisyon Üyesi Bilecik Milletvekili Yaşar Tüzün'ün TBMM Başkan Vekilliğine seçilmesi nedeniyle kendisine hayırlı olsun dediğine,

Konya Milletvekili Mustafa Hüsnu Bozkurt'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Yapılan açıklamalara ve Komisyonun savunma sanayi tesislerine yapılacak çalışma ziyaretleri programına,

İlişkin açıklamalarda bulundu.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından saat 13.13'de toplantıya son verildi.

1 Kasım 2017 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.10

BAŞKAN: Yusuf BEYAZIT (Tokat)

BAŞKAN VEKİLİ: Hüseyin ŞAHİN (Bursa)

SÖZCÜ: Murat BAYBATUR (Manisa)

KÂTİP: Metin AKGÜN (Tekirdağ)

BAŞKAN - Millî Savunma Komisyonunun değerli üyeleri, değerli katılımcılar, basınımızın değerli mensupları; toplantı yeter sayımız var, Komisyonumuzun 26'ncı Dönem Üçüncü Yasama Yılı 1'inci Toplantısını açıyorum.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Yusuf Beyazıt'ın, Komisyonunda tam tutanak tutulması kararının daha önce alındığına, Komisyonun yasama faaliyetlerine, Komisyonu ziyaret eden yabancı heyetlere ve sivil toplum örgütlerine, Ankara'dan başlamak üzere bazı savunma sanayi tesislerinin ziyaret edilmesine ve bu konuda Komisyon üyelerinin görüşlerini almak istediğine ilişkin açıklaması

BAŞKAN - Bugünkü gündemimizle ilgili kısa bir açıklama yapacağım, ondan sonra sizleri de dinleyerek, değerlendirecek kısaca gündemle ilgili görüşmelerimizi yapmış olacağız.

Değerli arkadaşlar, sayın Komisyon; 26'ncı Dönem başında alınan karar uyarınca Komisyon görüşmelerinde tam tutanak tutulması kararlaştırılmıştı. TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığınca Komisyon toplantıları en geç bir gün sonra internete açılmakta. Ayrıca, konuşma yapan milletvekillerinin konuşmaları deşifre edildikten hemen sonra TBMM mail'lerine gönderilmektedir. Bu konuşmalar aynı zamanda TBMM internet sayfasında sayın milletvekillerinin öz geçmişleriyle beraber "Komisyon Konuşmaları" sekmesi altında yer almakta. Ayrıca, her yasama yılı sonunda e-kitap olarak taşınabilir belleklerde kendilerine verilmektedir.

Değerli arkadaşlar, öncelikle sizlere yasama faaliyetlerimiz hakkında kısaca bilgi vermek istiyorum. İkinci ve yeni başlayan Üçüncü Yasama Yıllarında Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığınca Komisyonumuza esas komisyon olarak herhangi bir kanun tasarısı havale edilmemiştir. Komisyonumuzda bulunan 5 adet tali kanun tasarısı ise uluslararası anlaşmaların onaylanmasına yöneliktir. Komisyonumuza esas olarak havale edilen 33 adet kanun teklifi bulunmaktadır. Bunların büyük çoğunluğu geçmişteki kumpas mağdurlarının bu mağduriyetlerinin giderilmesine yönelik olup ikinci sırada şehit yakınları ve gazilerin beklentilerinin karşılanması talepleri ve üçüncü olarak da uzman erbaşların sorunlarının giderilmesine yönelik talepler yer almaktadır. Komisyonumuzda bulunan 80 adet tali kanun teklifinin büyük çoğunluğu asker, asker yakını, sivil kesimlerin özlük haklarının artırılmasına yöneliktir. Son olarak Komisyonumuzda tali olarak 1998 ila 2011 yılları arasında çıkarılmış 9 adet kanun hükmünde kararname bulunmaktadır.

Bütün bu tasarı ve teklifler birbirleriyle ve ilgili oldukları kanunlarla ilişkilendirilerek listelenmiş olup arzu eden arkadaşlarımıza bunları iletebiliriz

Malum oldukları üzere, yaşadığımız 15 Temmuz darbe teşebbüsü sonrasında ilan edilen OHAL kapsamında çok sayıda OHAL kanun hükmünde kararnamesi çıkarılmak ve acil önlemler alınmak suretiyle bu sıkıntılı süreç atlatılmıştır. Bu dönemde Komisyonumuza esas komisyon olarak herhangi bir kanun tasarısı havale edilmemiş olmasının en büyük nedeni de budur. Hükümetimiz, kanun tasarılarının

çıkartılma sürecinin uzunluğu ve durumun aciliyeti nedeniyle gereken hukuki düzenlemeleri KHK'lar yoluyla gerçekleştirmiştir. Bu dönemde 667 sayılı OHAL Kanun Hükmünde Kararname'sinden başlamak üzere en son çıkarılan 694 sayılı OHAL KHK'sına kadar toplam 28 adet kanun hükmünde kararname çıkarılmıştır. Genel Kurulda Komisyonumuzun esas komisyon olarak görev yaptığı 669 ve 671 sayılı OHAL KHK'ları, Hükümetin yanında, Komisyonumuzun da hazırladığı önergelerin de kabulüyle 6756 ve 6757 sayılı Kanunlar olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu tarafından kabul edilmiştir. Hâlen Genel Kurul gündeminin 67, 80 ve 83'üncü sıralarında bulunan ve Komisyonumuzun esas komisyon olarak görev yapacağı 681, 691 ve 694 sayılı 3 adet OHAL kanun hükmünde kararnamesi bulunmaktadır.

Bunun dışında, İkinci Yasama Yılında Komisyonumuzu 9 adet yabancı heyet ziyaret etmiştir. Genellikle bu heyetlerin büyük çoğunluğu 15 Temmuzdaki darbe girişiminin arkasında gerçekleşmiş ve hemen hemen tamamı, burada, demokrasinin, Türkiye'nin, devletin ve hukukun yanında yer aldıklarını ifade eden görüşmeler olmuştur.

Komisyonumuzun değerli üyeleri, yine burada da bir kez daha üzerinde durarak, altını çizerek arz etmek istiyorum ki bu konuda herkes aynı fikirde olmak suretiyle bu görüşmeler de gerçekten milletimize, devletimize yakışan güzel cevaplar verilerek başarılı bir şekilde sonuçlandırılmıştır.

Komisyonumuzdan bir heyet, İstanbul Milletvekili Mehmet Ali Pulcu ve Manisa Milletvekili Mazlum Nurlu'dan oluşan bir heyet 5-7 Haziran 2017 tarihinde Saraybosna'da düzenlenen Güneydoğu Avrupa Parlamentoları Savunma ve Güvenlik Komiteleri Yıllık Toplantısı'na katılmıştır.

Komisyonumuzu ziyaret eden yabancı heyetlere özellikle 15 Temmuz darbe teşebbüsünün Hükûmete karşı değil Türkiye Cumhuriyeti devletine yönelik bir kalkışma olduğu yönünde ayrıntılı açıklamalar yapılmış, bu konuda ve diğer konulardaki soruları cevaplandırılmıştır.

Bunun dışında, Komisyon Başkanı olarak ziyaretimize gelen sivil toplum kuruluşlarının talepleri alınarak ilgili bakanlıklar nezdinde bilgiye sunulmuştur; örneğin, Terörle Mücadele Esnasında Yaralanıp da Gazi Sayılmayanlar Derneği, Gaziler ve Şehit Yakınları Derneği, Uzman Erbaşlar Derneği ve bunların emeklileri gibi.

Üçüncü Yasama Yılında fırsat buldukça savunma sanayi tesislerinde bazılarını Komisyon olarak ziyaret etme konusunda da siz sayın üyelerimizin düşüncelerini almak istiyorum.

Şimdi, bu konuda, özellikle Ankara'dan başlamak üzere savunma sanayimizde çok büyük gelişmeler var. Bu tesislerin Komisyonumuzun değerli üyeleriyle beraber bir plan dâhilinde, bugünden itibaren yapacağımız plan dâhilinde ziyaretinin yapılmasını arzuluyoruz ve bununla ilgili olarak sizin de yine bu konuda görüşlerinizi de almak istiyorum ve toplantıyı bu şekilde açmış oluyorum.

Söz sizde, buyurun.

Buyurun efendim, sizden başlayalım.

III.- AÇIKLAMALAR

1.- Konya Milletvekili Mustafa Hüsnü Bozkurt'un, Komisyon Başkanı Yusuf Beyazıt'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, Komisyonun değerlendirme ve hazırlık çalışmalarına ilişkin açıklaması

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Sayın Başkanım, öncelikle uzun bir aradan sonra -neredeyse benim anımsadığım, sizin de ilk kez Başkanlık ettiğiniz 10 Haziran 2016'da toplanmıştı Komisyon- bu 2'nci toplantı. Arada bir 15 Temmuz hain girişimi, sonra "Fırat Kalkanı operasyonu" adını verilen El Bab operasyonu, ondan sonra hâlen devam etmekte olan İdlib operasyonu ve 15

Temmuzdan sonra 20 Temmuzda ilan edilen olağanüstü hâlde çok sayıda kanun hükmünde kararname çıktı. Özellikle benim izleyebildiğim ilk 10 KHK'nın yaklaşık 228 maddesi Türk Silahlı Kuvvetlerini yeniden düzenleyen KHK'lardı. Fakat bu süreçte her nedense daimî komisyon olan Millî Savunma Komisyonunun hiçbir şekilde görüşüne başvurulmadı. Örneğin, bu KHK'larla ordumuz, Türk Silahlı Kuvvetleri neredeyse 7 ayrı otoriteye bağlı bir ilginç sürece sokuldu. Yani Genelkurmayı Cumhurbaşkanlığına, kuvvet komutanlıkları Millî Savunma Bakanlığına, Jandarması ve Sahil Güvenliği İçişleri Bakanlığına, yargısı Adalet Bakanlığına, okulları Millî Eğitim Bakanlığına, hastaneleri, sağlık birimleri Sağlık Bakanlığına, Askerî Şûrası da bildiğimiz gibi Başbakanlığa bağlı; böyle 7 ayrı birime bölüştürüldü.

Sizin de az önce söylediğiniz gibi, tabii ki pek çok konu var ama ben öncelikle 10 Haziran 2016'dan bugün 1 Kasım 2017'ye kadar yaklaşık neredeyse on beş, on altı ay bu Komisyonun hiç toplanmamış olmasını ciddi bir eksiklik olarak görüyorum. Tabii ki bunda sizin ya da Komisyon üyelerinin bir dahli olduğunu düşünmüyorum. Genellikle bu süreç, 20 Temmuzdan itibaren bir olağanüstü hâl süreci. Bu süreçte zaten Büyük Millet Meclisine de doğrusu çok fazla başvurmadan ülke âdeta KHK'larla idare ediliyor.

Şimdi, bu Komisyonun bir üyesi ve Türk ordusunda da yirmi yıl hizmet etmiş bir eski askerî hekim olarak görebildiğim şudur: Özellikle ordunun komuta bütünlüğünün kalmamasının sıkıntılarını önümüzdeki süreçte milletçe çok çekeceğiz, böyle görüyorum. Bütün bu on beş, on altı ay içinde gözlemediğim, örneğin Fırat Kalkanı harekâtı, El Bab'daki yaşananlar, şimdi İdlib'deki operasyon, belki burada hem Büyük Meclisinde hem de bu Komisyonda fikirlerimizi söyleme şansımız olsaydı belki milletimiz için, ordumuz için, ülkemiz için, cumhuriyetimiz için, demokrasimiz için daha faydalı hizmetler yapabiliirdik diye düşünüyorum çünkü gerek İdlib operasyonu, bugün içinde bulunulan durum gerek Suriye'deki durum gerek Irak'taki durum gerek biz bir Kürt koridoru oluşumunu engellemek için uğraşırken güneyimizde oluşan Şii koridoru, "Haşdi Şabi" adı altında Şii milislerin Kerkük'teki varlığı, nihayet Astana'dan sonra yine İran güdümlü güçlerin neredeyse İdlib'e kadar yani 900 kilometre batıya kadar gelmiş olmaları bu Komisyonun ana konuları olmalıydı bu geçen süreç içinde.

Ben şunu çok önemsiyorum, birçok yerde söylediğim için burada her partiden sevgili Komisyon üyelerimizin de huzurlarında tekrarlamak istiyorum: 15 Temmuz ben asla bir askerî darbe olarak görmüyorum, asla; çok daha vahim, çok daha ağır, doğrudan doğruya ordumuzu ve devletimizi çökertme amaçlı bir emperyal plan olarak görüyorum. Yani bir askerî darbe... Bunları yaşadık. Burada çok genç arkadaşlarımız var ama bizim yaşımız müsait. Yani 27 Mayıs bir askerî darbedir, 12 Mart bir askerî darbedir, 12 Eylül bir askerî darbedir, arada başarısız darbe girişimleri vardır, işte 22 Şubat 1962, 21 Mayıs 1963. "Darbe" dediğiniz, sonuçta hükümeti devirmeye dönük bir girişimdir. Bu eğer başarılı olmuşsa gelir hükümetin yerine oturur, başarısız olmuşsa siz, bu işin başını çeken 3, 4, 5 paşayı, generali yakalar, idam varsa idam edersiniz, yoksa hapse atarsınız, biter. Sevgili Başkanım, değerli arkadaşlar; oysa bizim burada karşılaştığımız tablo çok daha büyük bir iş. Yani bu, arkasında bir emperyal güç olmadan ve Türkiye içinde de bunun siyaset dışı ve siyaset içi destekçileri olmadan yapılabilecek bir iş asla değil. Yani bizim 15 Temmuz günü yaşadığımız şey böyle bir basit askerî darbe, "İşte yakaladık, tamam. Şunlar, şunlar..." bu, bu değil. Bunun etkilerini daha çok uzun yıllar yaşayacağımız bir büyük girişim bu. Arkasında mutlaka bir veya birden daha fazla emperyal güç var. Bunun yurt içi destekleri var ve mutlaka bir siyasi ayağı var. O siyasi ayak, nedendir bilinmez, şu ana kadar hiç ortada değil. Ama daha önemlisi, o girişim kullanılarak veya o girişim işte Allah'ın lütfu sayılarak veya o girişim fırsat bilinerek biz neredeyse artık Büyük Millet Meclisinin hiçbir kıymetiharbiyesinin kalmadığı bir süreci yaşıyoruz. Bakın, bunu söylüyorum, kayıtlara geçsin diye söylüyorum, arkadaşlarımız lütfen alınmasınlar, ben bu salonda bulunan hiç kimsenin böyle bir şeyden memnun olduğu kanaatinde de

asla değilim ama ülkemiz çok önemli bir süreci yaşarken biz bu ülkenin seçilmiş milletvekilleri Büyük Millet Meclisinde ne fikirlerimizi söyleyebildik ne konuşabildik ne tartışabildik. İşte Meclise giriyoruz, grup başkan vekilleri karşılıklı neredeyse “dudak değmez yarışması” gibi böyle işte birbirleriyle konuşuyorlar, akşamın saat altısını, yedisini buluyor.

Orta Doğu yeniden şekilleniyor arkadaşlar, çok önemli günler yaşıyoruz, gerçekten çok önemli günler ve bu süreçte biz ordumuzun komuta bütünlüğünü tarumar ettik, ne yaptığımız belli değil, bir. İki, biz bunları -yani muhalifiyle iktidarıyla hepimiz bu ülkenin insanlarıyız, bu ülke için yüreğimiz çarpıyor- hiç tartışmadık, konuşmadık. 15 Temmuzun ne olduğu, arkasında ne olduğu bir söylendi. Hatırlayın, 15 Temmuzdan sonra bir sayın bakanımız çıktı “Bunun arkasında şu devlet vardır.” dedi, arkasından bir Başbakan Yardımcısı çıktı “Yok öyle bir şey.” dedi ve biz daha bu olayın ne olduğunu, nasıl bir şeyle karşı karşıya olduğumuzu, bırakın Meclisi, bırakın şeyi, şu Komisyonunda tartışmadık. Yani gerçekten ben çok merak ediyorum arkadaşlarımız nasıl görüyor. Şu mesele değil benim gördüğüm: “Fetullah Gülen diye bir adam...” Ee? “Aman efendim, ne güzel...” Evet, evet yani bunda bir tereddüt mü var? Fetullah Gülen’e biat ettiği düşünülen birtakım üniformalı hainler bu işin içinde, bunda hiç tereddüt yok ama bu, bu kadar gelişmiş yani on yıllarca ordu içinde bunlar yükselirken... Yani biz biliyoruz işte “Hilmi Özkök Genelkurmay Başkanı olunca rahatlayacağız.” diye “tape”si var bu Fetullah Gülen denilen hainin. Bunlar hep yaşandı, geldi.

Şimdi, bunları şunun için çok önemsiyorum, sayın Komisyon üyelerimize ve Sevgili Başkanımıza da gerçekten bunları tartışmamız gerektiğini düşünüyorum. Bu yaşanan şey ve ondan sonra yaşadığımız... Yani 15 Temmuz tamam, oldu, bitti, on altı saat süren bir süreçtir. O süreçte işte Sayın Cumhurbaşkanının ayrıldığı otele dört saat sonra bir acayip baskın var mesela, ne olduğu belli değil. Sayın Cumhurbaşkanının kendi ifadeleri var “Dört ayrı yerde uçak bekletiyorduk.” falan diye, Sayın Başbakanın söylemleri var. Biz o süreçte, Meclis bombalandı, bilmem ne oldu... Yani nasıl olur da bu kadar, böyle basit bir vaiz, “Kestanepazarı imamı” denilen bir adam böyle bir şeyi yaptı? Bunun arkasında -Allah aşkına- bir emperyal güç olmadan, uluslararası birtakım gizli servisler olmadan ve bunların dahli olmadan bu yapılabilir mi? Böyle bir şey olabilir mi? Bunu ortaya çıkarmamız lazım. Bence bu Millî Savunma Komisyonunun varlık nedenlerinin en başında bu geliyor. Nedir bu? Biz bunun için ne yapabiliriz? Nasıl bir önlem alınıyor?

Benim endişem şudur arkadaşlar: Bu operasyonla Türkiye’nin ordusunu ve devletini çökertmek isteyen bu güç devam ederek farklı biçimlerde ve farklı gayretler içinde olacaktır, mutlaka olacaktır. Yani “Bu önlendi.” Tamam, “Biz bundan sonra artık huzura kavuştuk.” diyemeyiz.

Ben sözlerimi şöyle bitiriyorum: Tekrar, tabii, sizlerle bir arada olmaktan çok mutluyum Sayın Başkanım. Değerli arkadaşlarıma da saygılarımı sunuyorum. Ama hepinizden istirham ediyorum gerçekten, samimiyetle, bu 15 Temmuz ve ondan sonra 20 Temmuzla yaratılmış olan bu OHAL düzeni, özellikle bu kararnamele Türk ordusunun ne durumda olduğunu ve bundan sonrası için ne yapmamız gerektiğini hep beraber tartışmamız gerektiğini düşünüyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Çok Teşekkür ediyorum.

Buyurun.

2.- Hatay Milletvekili Birol Ertem’in, Komisyon Başkanı Yusuf Beyazıt’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, Komisyonun değerlendirme ve hazırlık çalışmalarına ilişkin açıklaması

BİROL ERTEM (Hatay) – Sayın Başkanım, değerli üyeler; hepinize günaydın diyorum.

Ben de Hüsni ağabeye katılıyorum, yalnız bu girişime bir ek olarak... Yani biz hiçbir zaman “Bir siyasi görüş cezalandırılınsın.” demedik yani buna katkı veren hangi siyasi görüşten olursa olsun ortaya çıkarılıp cezalandırılmasını istedik. Yani bu konuda fikir birliği içerisinde olalım. Yani biz hiçbir zaman bunu AKP Hükümeti veya AKP heyeti olarak değil de buna destek veren –Hüsni ağabeye ek olarak söylüyorum- hangi siyasi görüşten olursa olsun, hangi etnik yapıdan olursa olsun, hangi kimlikten olursa olsun bize bu sıkıntıyı yaşatan insanların, kurumların ortaya çıkarılıp cezalandırılması bizim hepimizin en büyük amacı olması gerektiğini düşünüyorum.

Ayrıca, biraz daha fazla toplanmamız gerektiğini düşünüyorum. Çünkü ben Hatay Milletvekiliyim, o bölgede biraz hareketlilik var, biraz değil ciddi bir hareketlilik var. Zaman zaman; zaman zaman değil, çok sıkça basın mensupları bizi arayıp o bölgeyle ilgili çeşitli sorular soruyor, biz de konuya çok vâkıf olmadığımız için hem Hükümeti hem devleti hem Genelkurmayı güç durumda bırakacak açıklamalardan da kaçınmak istiyoruz ama bu defa, konuya da çok vâkıf olmadığımız için çeşitli eleştirilere de doğal olarak maruz kalıyoruz. Bu konuyla ilgili daha sık toplanıp bilgilendirilirse en azından topluma da kamuoyuna da doğru ve sağlıklı bilgileri, kimseyi güç durumda bırakmadan, ülkemizin kurumlarını da güç durumda bırakmadan bilgileri vermiş olacağız.

Sayın Başkanım, ben birazdan ayrılacağım, yarım saat sonra Hatay Günleri var bizim, Sayın Ankara Valimizin, Sayın Hatay Valimizin katkılarıyla. Ben, sizleri de –dört gün sürecek- eğer müsait olan arkadaşlarımız olursa Atatürk Kültür Merkezi’ne davet ederim.

Hepinize teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkürler Sayın Ertem.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARINI (Devam)

2.- Komisyon Başkanı Yusuf Beyazıt’ın, Komisyon Üyesi Bilecik Milletvekili Yaşar Tüzün’ün TBMM Başkan Vekilliğine seçilmesi nedeniyle kendisine hayırlı olsun dediğine ilişkin açıklaması

BAŞKAN - Değerli arkadaşlar, biliyorsunuz, Yaşar Bey Meclis Başkan Vekilimiz oldu, ben demin konuşma arasında onun için hayırlı olsun dedim ama fiilen daha o görev başlamadığı için, Komisyon üyesi olarak... Daha sonrasında Başkanımız olacak. Evet, hayırlı uğurlu olsun tekrar.

Buyurun Sayın Tüzün.

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

3.- Bilecik Milletvekili Yaşar Tüzün’ün, Komisyon Başkanı Yusuf Beyazıt’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, Komisyonun değerlendirme ve hazırlık çalışmalarına, TBMM Başkan Vekili seçilmesi nedeniyle toplantıya nezaketen katıldığına, vedalaşıp, teşekkür edip helallik istediğine ilişkin açıklaması

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) – Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım; öncelikle toplantımızın ülkemize, Millî Savunma Komisyonuna, Türk Silahlı Kuvvetlerine hayırlı ve uğurlu olmasını temenni ediyorum.

Sayın Başkanımızı, daha Başkan adayı olduğu toplantıda, bizler, iktidar-muhalefet demeden, neredeyse oy birliğiyle seçtiğimiz bir örnek komisyonduk; bunu o dönemde görev yapan arkadaşlar da hatırlarlar. Niye böyle düşünüldü? Yoksa, işte, burada iktidar-muhalefet çekişmesi olabilirdi, bizler de aday çıkarabilirdik, grup sayımız kadar oy verebilirdik filan ama Türkiye Büyük Millet Meclisinin en prestijli komisyonu olarak gördüğümüz, siyasetin olmayacağı, tartışılmayacağı bir komisyon olarak gördüğümüz Millî Savunma Komisyonunda Sayın Başkanımızı neredeyse oy birliğiyle seçtik ve birlik beraberlik içerisinde bu çalışmalarımıza devam etmek istedik.

Kuşkusuz benden sonra belki bu tartışmalar veya değerlendirmeler devam edecektir ancak 10 Haziran 2016 sonrası Komisyonumuzun herhangi bir istişare dâhil olmak üzere, değerlendirme dâhil olmak üzere resmi bir toplantı yapmayışından kaynaklanan çeşitli sıkıntılar var. Bunlara tekrar girmeye gerek yok, Hüsnü ağabeyimiz, diğer arkadaşımız bu konulara girdi.

Bu arada –bilmiyorum- mutlaka bizi aradıklarına göre, sizi de, özellikle iktidar partisi milletvekillerimizi de çok arayan olmuştur. Askerî okulların kapatılması, Genelkurmay Başkanlığının şu anda ordusu olmayan bir Genelkurmay Başkanlığı olmuş olması, yaşanan sorunlar noktasında bir değerlendirme yapamadık. İnşallah, önümüzdeki süreç içerisinde, başta bu askerî okullar olmak üzere, askerî liselerin kapatılmasının “neden”leri, “niçin”leri veya tekrar açılması, bu mağduriyetin giderilmesi noktasındaki çalışmayı mutlaka Komisyonumuz yapacaktır. Ben sadece ilave olarak şunu söylemek istiyorum: Millî Savunma Komisyonunda çok bir arada olamadık, bir değerlendirme yapma şansımız çok olmadı. Bugün bizzat katılıp hem başta Sayın Başkanımızla hem de sizlerle vedalaşmak istedim.

Cumhuriyet Halk Partisi Meclis Grubunda önceki perşembe günü yapılan bir çalışmada veya seçimde arkadaşlarımız teveccüh gösterdiler ve beni Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekilliğine seçtiler. Ben de dördüncü dönemdir milletvekiliyim, 2 defa Bilecik Belediye Başkanı seçildim, 4 defa Parlamentoda milletvekili olarak görev yaptım, 2002-2011 yılları arasında Meclis Başkanlık Divanında kâtip üye olarak görev yaptım. Sayın Başkanımız o dönemlerde Vakıflar Genel Müdürüydü, kendisiyle yakinen tanışma ve çalışma fırsatı bulduk. Bu noktada bir eksiğimiz, hatamız olduysa Millî Savunma Komisyonu üyelerimizden helallik istiyorum. Hepinize çok teşekkür ediyorum. Bundan sonraki çalışmalarınızda da başarılar diliyorum. Ben bu toplantıya nezaketen katıldım, sizlerle vedalaşmak istedim.

Sayın Başkanım, uygun görürseniz ben teşekkür edip ayrılmak istiyorum.

BAŞKAN – Başkanım, şeref verdiniz. Allah razı olsun.

Tekrar özellikle biz de iyi dileklerimizi belirtiyoruz ama tabii, bürokratik döneminde de yakın çalıştığımız için benim ne kadar tarafsız bir şekilde hizmet ettiğime o günlerde en yakın tanık olan siyasilerden birisiniz.

NİHAT ÖZTÜRK (Muğla) – Başkanım, bir iki kelime de ben edebilir miyim.

BAŞKAN – Buyurun, Nihat Bey.

4.-Muğla Milletvekili Nihat Öztürk'ün, Komisyon Başkanı Yusuf Beyazıt'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, Komisyonun değerlendirme ve hazırlık çalışmalarına ilişkin açıklaması

NİHAT ÖZTÜRK (Muğla) – Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; özellikle Yusuf ağabeyimizin söylediği birkaç kelime var, onu da not aldım. Hem bir cevap olsun hem de o günü yaşayan bir kardeşiniz olarak birinci elden belki de...

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) – Ben kalksam olur mu?

NİHAT ÖZTÜRK (Muğla) – Olabilir ama bu sizin grup tarafından çok kullanıyor, bir grup başkan vekili olarak da duymanızda...

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Meclis Başkan Vekili, tarafsız makam.

NİHAT ÖZTÜRK (Muğla) – Meclis Başkan Vekili, pardon, özür dilerim. Tarafsız makam olsa bile, bu önemli. Neden önemli, biliyor musunuz? Çünkü özellikle “Bu bir darbe değildir.” görüşü oldu, bir o. Bir de çok kullanılan, özellikle bakıyorum -medyada da kullanılıyor ama- Sayın Cumhurbaşkanımızın gidiş şekli, “Daha önce oraya birileri geldi.” tarzında birtakım şeyler var.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Ben Sayın Cumhurbaşkanının kendi ifadesini söyledim.

NİHAT ÖZTÜRK (Muğla) – Ben orada olan bir kardeşiniz olarak, bakın, bire bir beraberiz, o saatleri bilen, nasıl geldiklerini bilen, neler yaşadığını bilen bir kardeşiniz olarak orada onun nasıl bir darbe olduğunu yaşayan... Sizler de burada yaşadınız muhakkak.

Ben o gece, saat on buçuktan sonra o otelde olan bir kardeşiniz olarak sorabileceğiniz bir şey varsa bunların hepsine cevap verebilecek pozisyondayım. Sizin söylediklerinizin hepsi, o dört saat, o başta söylediklerinizin hepsi doğru rakamlar değil, doğru şeyler değil.

Bakın, şimdi, orada iki ayrı detay var, bazen detayları atlıyor arkadaşlar. Şimdi, biz on buçuktan sonra oteldeydik. Sayın Cumhurbaşkanımızın otelden ayrılış saati biri yirmi geçe ama bakın, şimdi, bu saatleri bile bazıları FETÖ'nün, o alçakların görüşleri doğrultusunda kullanıyor. Bunu aynen oradaki o hain darbeciler de yaptı savunmalarında. İşte "Bizden önce –hayali- bir tim geldi oraya. Onlar bilmem ne yaptı." dedi falan, bu alçaklar bunların hepsini kullandı. Ben aynı dile sizin düşmenizi istemediğim için bilgilendirmek istiyorum çünkü aynı dili kullanıyorsunuz ve doğru bir dil değil çünkü ben yaşayan bir kardeşiniz olarak oradaydım.

Şimdi, bu askerlerin, bu hainlerin şeyden çıkış saatlerini kısmen biliyorsunuzdur herhâlde. Bunların nasıl geç kaldığı, orada birileri tarafından, oradaki teknisyenler tarafından uçakların, helikopterlerin kalkışı, oraya gelişi gelmeden önce çok konuşulan... Özellikle, biliyorsunuz bölge sit bölgesi, orada Cumhurbaşkanlığının bir konukevi var, orada kaybettikleri zaman, bunların hepsi var ve o planlamaların, o dört uçak hikayesi... Uçak değildi Beyefendi o, onu da söyleyeyim. Sonuçta bir darbe var ve hain bir darbe var ve kimin kiminle kol kola olduğu saat ikiye kadar belli değil. Havadan mı gelecekler, denizden mi gelecekler, bire bir orada, o sürecin içerisinde yaşadım ben bunların hepsini ve şöyle bir şey oldu: Saat on ikiden sonra -tabii, bu gizlilik içerisinde- Bodrum Havalimanı'nda, Dalaman Havalimanı'nda, Aydın'daki, İzmir'deki havalimanlarında şaşırtma açısından... Ha uçak bekletilmedi orada. Yani o hainler... Çünkü telefonlar dinleniyor, istihbarat dinliyor, kimin kiminle olduğu belli değil, havada uçanların kim olduğu belli değil; böyle bir ortamdan bahsediyoruz ve kimin kiminle kol kola olduğu da belli değil işin kötüsü.

Ben sizin buradaki bir arkadaşınız olarak şuradan da özellikle söylemek istiyorum, o gece biz saat bir buçukta, biri yirmi geçe Sayın Cumhurbaşkanımızı gönderdiğimiz ana kadar ve sonrasında –sizler burada destek olmuş olabilirsiniz- en çok üzüldüğüm nokta ne biliyor musunuz? Bir CHP'li arkadaşımızın, belediye başkanları dâhil, ilçe belediye başkanı, büyükşehir belediyesi dâhil, bizim o bölgede, orada olduğumuzu bilmelerine rağmen bizi arayıp "Bir şeye ihtiyacınız var mı?" dememesi beni en çok yaralayan konudur. Bunu da söyleyeyim size çünkü evimden çıkıp oraya gidene kadar ben yolda çok değişik sahneler gördüm; oynayanı, zıplayanı, benim partimin önünde nara atanı yani acayip bir kalkışma vardı, hainler vardı karşımızda ama kimin hain, kimin dost olduğunun belli olmadığı bir dönemdi. Şimdi, bakıyorum bugün, herkes konuşuyor. Saatlerle ilgili en ufak bir şey yok, saat biri yirmi geçe otelden çıktı, arabaya bindi, helikopter pistine geldi. Bakın, arada dört beş tane nokta var. Herkes saat olarak bir tarafını tutuyor. Biri yirmi geçe otelden çıktı, on dakika sürse helikopter pisti –pist şeyin biraz daha üzerinde- helikoptere geçti. Helikopterin kalkması, Dalaman'a gitmesi... Oradan yarım saat, otuz beş dakika falan sürüyor Dalaman Havaalanı ve alçak uçuş yapıyorsunuz.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – İstanbul-Yeşilköy Havaalanı'ndaki basın toplantısının saatini biliyor musunuz?

NİHAT ÖZTÜRK (Muğla) – Saat üçü geçerken.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Bir dakika, bir şey soruyorum size.

NİHAT ÖZTÜRK (Muğla) – Basın toplantısını iner inmez... Ben yaşadıklarımı anlatıyorum size, siz istediğiniz kadar... Bakın, karşınızdayım, bire bir buradayım, yaşayan bir kardeşiniz olarak yaşadıklarımı anlatıyorum, öyle onun söylediklerini, duyduklarımı, dedikodu falan değil. Ben gönderdim, oradaydım, Marmaris'ten, hava alanından helikopterle öbür tarafa gitmesi, Dalaman'a gitmesi, Dalaman'dan uçakla İstanbul'a hareket etmesi ki... Biz ilk baştan, başından beri Sayın Cumhurbaşkanımı oradan çıkaralım çünkü... Marmaris'i biliyorsunuz, kapalı bir bölge, Aksaz Askeri Üssü var, 10 bine yakın asker var ve başlarındaki adam, komutanları hain, içeride. Kimse, bir Allah'ın kulu... Şimdi, şöyle bir şey var: Bir darbe oluyor; darbeye destek vermemek, onu bunu aramamak... Direkt darbenin içerisinde olmak ayrı bir şey ama o kadar rütbeli askerin gelip bize orada sahip çıkmaması ayrı bir şey. Yani, şimdi böyle de bir durum var, bir Allah'ın kulu yok bizim yanımızda. Emniyet güçlerinden Allah razı olsun, oradaki Valimizden, İl Emniyet Müdürümüzden. Bugün benim Cumhurbaşkanımıza “diktatör” diyenler var ya, bir tanesi çıkıp da, gelip de cumhuriyete, demokrasiye sahip çıkmadı o gün orada, bir Allah'ın kulu da gelip orada “Benim Cumhurbaşkanım, demokrasi... Bu adamlar darbe yapıyorlar, ihtilal yapıyorlar, ben de ayağa kalkayım, ben de CHP'li bir belediye başkanı olarak gideyim Cumhurbaşkanına sahip çıkayım.” falan, yok ağabey, kimse aramadı bizi.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Tamam.

NİHAT ÖZTÜRK (Muğla) – Kimse de gelmedi, tam tersine... Hadi ilk gün gelmedin, 16 Temmuzda gel, yine kimse gelmedi; 17'sinde gel, sahip çık cumhuriyete, demokrasiye, yine kimse gelmedi. “Ya, belki de duruşmalara gelirler.” dedim, müdahildim duruşmalarda, Allah aşkına insan bir duruşmaya gelir kardeşim ya. Benim ilçemde, benim ilimde bir darbe... Cumhurbaşkanının orada olması hasebiyle... Ki çok özel bölgedir Muğla, Marmaris. Duruşmaya gel. Bugün bakıyorum, herkes demokrasi kahramanı, herkes konuşmaya geldiği zaman konuşur.

Ha, bir de siz söylediniz ya, “Konuşamadık.” filan diyorsunuz ya, siz 15 Temmuzdan sonra o kadar çok konuştunuz ki. Hem de referandum arasında öyle, hatta bizi denize dökmekten filan da bahsettiniz.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – İsterseniz böyle monolog olmasın da...

NİHAT ÖZTÜRK (Muğla) – Monolog değil, hayır, ben içimden geleni söylüyorum.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Hayır, hayır, ben de söyleyeyim, siz söylediniz.

NİHAT ÖZTÜRK (Muğla) – Siz konuşma noktasında zaten konuşuyorsunuz, sizin konuşmanızla ilgili kimsenin bu ülkede...

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Bizim konuşmaktan kastımız...

NİHAT ÖZTÜRK (Muğla) – Bakın, olağanüstü hâl millete, milletin vekillerine, dürüst insanlara karşı değil ki. Her şey yapılıyor şimdi. Siz de öyle şeyler söylediniz ki, maşallah hepimizi denize döktünüz İzmir'de.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – İzin verir misiniz Sayın Başkan.

MURAT BAYBATUR (Manisa) – Bir destek amaçlı bir ilave yapabilir miyim?

NİHAT ÖZTÜRK (Muğla) – Murat Bey de bakın o gece... Burada vekillerimizden bir tanesi Murat Bey'dir. On buçuktan sonra, on birden sonra Manisa'dan çıkmıştır, bakın, ta nereden, Manisa'dan aramıştır bizi, ekiple beraber Cumhurbaşkanımıza destek için bizim yanımıza... Kendi anlatsın biraz da olayı.

5.-Manisa Milletvekili Murat Baybatur'un, Komisyon Başkanı Yusuf Beyazıt'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, Komisyonun değerlendirme ve hazırlık çalışmalarına ilişkin açıklaması

MURAT BAYBATUR (Manisa) – Yani ilave için söz almış bulunuyorum. Yani “Orada Sayın Cumhurbaşkanını dört saat, beş saat bekledi, işte, timler geldi, gelmedi.” Bunlar doğru ifadeler değil. O akşam olay vuku bulduktan sonra biz Manisa’dan arkadaşlarla derlenip toparlanarak yola çıktık. Manisa-Marmaris aşağı yukarı dört buçuk-beş saat mesafede. Ve çok hızlı bir şekilde geliyorduk yolda, ona rağmen biz yetişemedik. Söke’den, o un fabrikalarının olduğu bölgeden geri döndük. Yolda biz devamlı Nihat Bey’le irtibatlıydık, ben Nihat Bey’i devamlı aradım “Geliyoruz.” diye, “Gelin.” diye. Sık sık yaptığımız telefon görüşmemizin en sonunda bize dediği “Çıkış yapıyor Sayın Cumhurbaşkanımız, dolayısıyla gelmeyin, geri dönün artık.” Yani “Orada üç saat bekletildi, dört saat bekletildi...” Eğer üç dört saat orada bu olaylar bekletilip ondan sonra tim gelmiş olsaydı biz o zamana kadar zaten yetişirdik Cumhurbaşkanımıza, Manisa nedir, ne kadar mesafede? Dolayısıyla sayın vekilimizin ifadeleri doğru değildir. Nihat Bey bu işin merkezindedir, bizzat yaşamıştır. Yan olarak, tali olarak da biz Manisa’dan yetişmeye gayret ettik, yetişemedik. Cumhurbaşkanımız oradaki mesafede...

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Hangi ifadem doğru değil, onu bir söylersiniz.

MURAT BAYBATUR (Manisa) – “Dört saat, beş saat Cumhurbaşkanı orada bekletildi de dört saat sonra geldi de.” Bunlar doğru değil.

NİHAT ÖZTÜRK (Muğla) – “Dört saat bekledi, dört saat sonra geldi.” 2 tane şehit verdik beyefendi biz o gün.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Bir dakika, bir dakika ya, hangi ifadem doğru değil, onu bir söyleyin de ona göre cevap vereyim.

NİHAT ÖZTÜRK (Muğla) – “Dört saat sonra geldi.” dediniz ya.

MURAT BAYBATUR (Manisa) – “Dört saat sonra otele baskı yapıldı.” dediniz ya.

NİHAT ÖZTÜRK (Muğla) – Tayyip Bey aradıktan sonra...

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Saat 03.20 otele baskın saati.

NİHAT ÖZTÜRK (Muğla) – Tamam.

MURAT BAYBATUR (Manisa) – “Tayyip Bey bekledi.” dediniz ya.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – 03.20 otele baskın saati.

NİHAT ÖZTÜRK (Muğla) – Tayyip Bey’in de Muğla’dan çıkışı, Muğla koordinatlarından çıkışı...

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Tamam, 03.20. Beyefendi de diyor ki: “01.20’de otele terk ettik.” Demek ki iki saat sonra baskın yapılmış otele.

MURAT BAYBATUR (Manisa) – Hayır, siz başka bir şey söylediniz.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Neyi yanlış söylediğimi söylüyorsunuz anlamadım.

NİHAT ÖZTÜRK (Muğla) – Üç saat fark var ya söylediginizle.

MURAT BAYBATUR (Manisa) – Siz orada şunu... Lütfen konuyu... Sizin orada söylediğiniz farklı bir şey.

BAŞKAN – Müsaade eder misiniz.

MURAT BAYBATUR (Manisa) – Biz farklı bir şey olduğunu ifade ettik.

NİHAT ÖZTÜRK (Muğla) – Artı, bakın, uçağın Muğla sınırlarından çıkış saati... Bakın, şeyi alıyorsunuz, otelden çıkışı. Bak, üzerine basa basa söyledim. Otelden çıkışı 01.20. Dalaman-Muğla sınırı, bakın, Dalaman dediğiniz ilçe...

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Ya, ben Dalaman’dan bahsetmiyorum kardeşim. Nereye getirdiniz şu konuşmayı, benim aklım filan durdu.

NİHAT ÖZTÜRK (Muğla) – Hayır, “Dört saat sonra.” dediniz.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Hâlbuki ben çok başka bir yerdeyim ya, sizin bu söylediklerinizle filan hiç ilgili değilim, samimi söylüyorum.

NİHAT ÖZTÜRK (Muğla) – Aynı şeyleri FETÖ’cüler söyledi duruşmada o yüzden.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Tamam, yani diyeceğinizi dediniz, izin verin, cevap vereyim.

Bakın, bu işin işte buraya gelmesi yanlış, bunu anlatmaya çalışıyorum. Biz milletçe ve devletçe ve Türk Silahlı Kuvvetlerince büyük bir operasyonla karşı karşıyayız, bunu anlatıyorum. Bu işi eğer basit bir darbe olarak görüyorsanız hâlâ, ki öyle olduğunu anlıyorum.

ADNAN GÜNNAR (Trabzon) – Biz öyle görmüyoruz.

NİHAT ÖZTÜRK (Muğla) – Yanımızda durun o zaman.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Eğer öyleyse, bu bir askerî darbeyse, çok yanlış; bak, tekrar söylüyorum.

NİHAT ÖZTÜRK (Muğla) – Kesinlikle askerî darbe.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Yani bana hiç anlatma. Bu ülke askerî darbeler tarihi yaşamış kardeşim, böyle askerî darbe filan olmaz, bunu sakın anlatmayın ve düşünmeyin. “Askerî darbe” dediğinin bir mantığı vardır. Darbe Komisyonunda ben iki ayrı Genelkurmay Başkanına sordum, “Böyle bir kurmay planı olur mu?” Olmaz.

ADNAN GÜNNAR (Trabzon) – “Askerî darbe” ifadesi hiçbir zaman geçmedi efendim, bu bir darbe girişimidir.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Efendim, neyse, şimdi söylendi de “Darbe oluyor.” diye, onun için söyledim.

ADNAN GÜNNAR (Trabzon) – Bu bir darbe girişimi olarak geçmiştir, askerî darbe olarak geçmedi.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Girişim tabii, girişim tabii ama bir askerî darbe girişimi değil. Yani bu Türkiye Cumhuriyeti devletine ve ordusuna operasyon yapma amaçlı düzenlenmiş bir iş. Biz bunun arkasını eğer aydınlatamazsak, bunları konuşamazsak...

Bakın, yani öyle somut veriler var ki, siz söylüyorsunuz şimdi, diyorsunuz ki: “Marmaris’te oteli 01.20’de terk ettik.” O otelin basılış saati 03.20. Önemli olan o oda değil. Yani Sayın Cumhurbaşkanına dönük bir şey yok, bilmem ne yok. Böyle bir şey söyleyen yok, nereden çıkarıyorsunuz? Tabii ki vardır, tabii ki Cumhurbaşkanını öldürmek istemişlerdir, bunlarda hiçbir tereddüt yok, yani bununla ilgili değilim ben. Benim söylediğim şey şu: Arkadaşlar, bu kadar büyük bir girişim, arkasında bir uluslararası güç olmadan, bir emperyal güç olmadan, arkasında gizli servisler olmadan yapılamaz, olmaz. Biz bunu ortaya çıkarmak için...

NİHAT ÖZTÜRK (Muğla) – Katılıyoruz size, ona katılıyoruz.

ADNAN GÜNNAR (Trabzon) – Ona itiraz eden yok ki.

METİN AKGÜN (Tekirdağ) – Bu böyle zaten.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Öyledir zaten de...

MURAT BAYBATUR (Manisa) – Müsaade eder misiniz.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Ben bir bitireyim lafımı, siz cevap verin yine. Ben burada karşılıklı münakaşa edelim diye de konuşuyor değilim.

Yani bakın, bu ordunun yirmi yıl üniformasını giymiş bir adamım. Bir Kıbrıs Harekâtı'nda her gün, öğleden sonra saat 15.00'te tümen karargâhında harekât toplantısı yapılırdı, ta Selanik'e kadar kaç yerde su çözümlenmesi yapacağız, nereden su temin edeceğiz, hangi yerde konaklayacağız, konaklama alanının güvenliği nasıl sağlanacak, bunlar konuşulurdu. Yani kurmay aklı böyle çalışmaz. Siz şimdi darbeye kalkışıyorsunuz, Kara Kuvvetleri nerede belli değil, Hava Kuvvetleri nerede belli değil. Havada 8 tane uçak var -aynen söyledi arkadaşımız Nihat Bey- hangi uçağın dost, hangi uçağın düşman olduğu, kimin nerede olduğu belli değil; böyle bir planlama olmaz. Burada tam bir kaos yaratıp, kargaşa yaratıp ülkeyi aciz içine düşürüp, oradan hareketle orduyu ta yıllar önce söylenen biçime getirip ve buradan Türkiye'nin rejimini değiştirip... Ya, adam1992'de bir harita koymuş önümüze ve diyor ki: "Kuzey Afrika'dan Çin Seddi'ne kadar 23 ülkenin rejimleri ve sınırları değişecek."

Şimdi, geliyor, senin rejimin değişti mi? Değişti kardeşim. Sınırının değişmesi için çaba var mı? Var kardeşim. Ülkeyi bölmek istiyorlar mı? Bölmek istiyorlar. Çok ciddi bir tehlike. Benim işaret etmek istediğim bu. Yani bura da biz oturup da birbirimizi... Ben AKP'yi nakzedeyim; asla, aklımdan bile geçmez, hiç öyle bir derdim de yok. Yani buradaki mesele, darbenin adını koyalım, öyle miydi, böyle miydi değil, ondan sonra ne olduğuna bakalım. Ve biz böyle bir şeyin bir daha olmaması için...

Biz Millî Savunma Komisyonuyuz, bu Meclisin daimî komisyonlarından birinin üyeleriyyiz arkadaşlar. Böyle bir kalkışmanın ya da böyle bir girişimin bir daha olmaması için ne yapmalıyız, biz bunu burada konuşalım, benim söylediğim bu. On beş aydır, on altı aydır... Darbe oldu, Fırat Kalkanı Harekâtı oldu, İdlib'e askerimiz gitti, Türk ordusunun bütün yapısı değişti. 600 tane Harbiye öğrencisi içeride arkadaşlar, 600 tane Harbiye öğrencisi on beş aydır içeride, anaları babaları perişan. Yani efendim, Bank Asyanın önünden geçenler, bilmem ne tutuklu, Bank Asyanın kurucuları bilmem nerede; burada değilim, hiç beni ilgilendirmiyor kim tutuklu kim değil, bunlar sonuçta yargılanır, çıkar çıkmaz. Ama asıl olan, devlet ne duruma geldi, ordu ne duruma geldi ve biz Millî Savunma Komisyonuyuz, on beş aydır biz bunu hiç tartışmadık. "Tartıştık." diyen varsa oturalım konuşalım.

Diyor ki arkadaşımız: "Siz konuşuyorsunuz." Ya bizim basında veya şurada burada konuşmamızın bir önemi yok. Ben diyorum ki: Ben söylüyorum bakın, tek tek saydım, ilk çıkan 10 kararnamenin 228 maddesi bu ülkenin ordusunu yeniden düzenliyor. Hangi maddeyi tartıştık arkadaşlar biz burada, hadi çıkın biriniz söyleyin bakalım. Bu maddeleri biz burada tartıştık mı? Hayır. Bu Komisyonun bu konuda bir fikri soruldu mu? Hayır. Meclisin fikri soruldu mu? Hayır. Benim dediğim bu. Ha, tamam, "Böyle bir şeye gerek yok, olağanüstü hâl var, biz orduyu da istediğimiz gibi düzenleriz, devleti de istediğimiz gibi düzenleriz." diyorsanız zaten yapıyorsunuz ama ben bunun yanlış olduğunu söylüyorum.

Bu orduya bunu yaptınız, bunun vebalini önümüzdeki süreçte hepimiz ödeyeceğiz, çocuklarımız ödeyecek. Benim yaşım 66 olmuş kardeşim, ben bir altmış altı sene daha yaşamayacağım. Ama çocuklarımız, torunlarımız bu ülkede yaşayacak. Bu yanlış, bunu doğru bulmuyorum. Bunu tartışmalıydık, oturup konuşmalıydık, söylediğim bu.

Teşekkür ederim.

MURAT BAYBATUR (Manisa) – Başkanım, ben sözümü tamamlayabilir miyim.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

3.- Komisyon Başkanı Yusuf Beyazıt'ın, Konya Milletvekili Mustafa Hüsnü Bozkurt'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BAŞKAN – Az müsaade eder misiniz. Sayın Başkanım, Yaşar Bey, siz de gitmeden bir şey söyleyeyim de ondan sonra söz hakkı vereceğim. Metin Bey, Dursun Bey, ondan sonra Adnan Bey'e söz hakkı vereceğim, siz de sözünüzü tamamlayacaksınız. Ama Yaşar Bey de gitmeden bir açıklık getirmek istiyorum. Çünkü Komisyon üzerinde bazı değerlendirmeler yapıldığı için arz etmek istiyorum.

Hüsnü Bey, öncelikle, tabii, sizin konuşmanız genele dönük -daha güzel olsun işler diye- bir konuşmadır, en azından ben onu öyle algılıyorum, öyle anlıyorum. Ama bir açıklama yapma açısından söylüyorum, bir cevap bulması açısından söylemiyorum. Bizim Komisyonumuz toplandıktan sonra toplantı yapılmamıştır değil, toplantı yapılmıştır Komisyonumuzda. Özellikle bu KHK'lar, 669 ve 671 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameler, bu 15 Temmuzdan sonra bunlar gelmiştir, bunlar da askerlerle ilgilidir. Komisyonumuz esas Komisyon olarak burada görev yapmıştır ve Cumhuriyet Halk Partisinin değerli üyeleri de... Siz o zaman o Komisyon toplantılarına katılmamıştınız, Dursun Bey o zaman katılmıştı. Dolayısıyla bu Komisyon şeylerinde de bu görüşler konuşuldu, değerlendirmeler yapıldı; bir, onun altını çizmek istiyorum.

İkincisi: Komisyonumuza -demin de benim çok kısaca arz ettiğim şekilde, bahsettiğim şekilde-değişik ülkelerden 9 yabancı heyet gelmiştir ve bu yabancı heyetlerin her gelişinde de resmî olarak Cumhuriyet Halk Partisi, Milliyetçi Hareket Partisi ve AK PARTİ Gruplarına Komisyon toplantısı davetleri yapılmıştır ve bu toplantılara arkadaşlarımız da -sağ olsunlar- gelmişlerdir, katılmışlardır, bazı arkadaşlarımız mazeretleri dolayısıyla katılamamışlardır ve orada ben, özellikle -kendisi burada değil- Birol Bey'e, Dursun Bey'e teşekkür ediyorum. Çünkü hakikaten, "Bu, devletimize, milletimize yapılmış bir darbedir." diye, özellikle, Almanya'nın İncirlik'e giden heyetine çok açık bir şekilde, milletvekili arkadaşlarımız da destek vererek Komisyonumuzla birlikte bu görüşmeleri, bu değerlendirmeleri yapmışlardır. Tabii, burası Millî Savunma Komisyonu, Darbe Komisyonu değil; darbeyle ilgili olarak Genel Kurulda, biliyorsunuz, bütün partilerin vermiş olduğu ortak bir öneriyle 15 Temmuz 2016 tarihli darbe girişimini, galiba 20 Temmuz 2016 tarihinde kurulan bir komisyonla araştırmışlardır ve bütün milletvekilleri orada görüşlerini söylemişlerdir, değerlendirmişlerdir, Komisyon üç ay çalışmıştır, Komisyon da raporunu tamamlamıştır. Yani darbeyle ilgili süreç ayrı bir komisyonun görevi içerisinde değerlendirilmiştir.

Şimdi, OHAL'le ilgili konuya gelince... Biliyorsunuz, OHAL'ler anayasal sistemler içerisinde, anayasa hukuku -ben de bir hukukçuyum- içerisinde olan bir sistemdir. Dolayısıyla, sizin de söylediğiniz gibi, bu kadar ağır bir darbe teşebbüsü karşısında kalan bir ülkenin OHAL ilan etmesinden daha normal, daha makul bir şey olamaz. OHAL ilan edilmiş ve OHAL'in vermiş olduğu yetkilerle de KHK'lar, yine, kanunlara ve Anayasa'ya müdemiç bunlar görüşülmüş, değerlendirilmiş, o dediğiniz düzenlemeler de OHAL yasal olarak oralardan geçmiştir. Komisyonumuza gelmeyen konuların Komisyonumuzda görüşülmesi, anayasal olarak gerekli olmayan konuların toplantı yapılarak görüşülmesi de, siz de takdir edersiniz ki bunlar uygun değildir. Ama genel ilkeler noktasında söylediklerinize tamamen katılıyorum, ben de bir milletvekili olarak söylüyorum ki bu darbe, çok büyük bir darbe olayıdır. "Bu askerî bir darbedir." gibi bir şey dillendirilmedi, değerlendirilmedi ancak şu söylendi: "Askerî üniforma giymiş bir kısım teröristler tarafından yapılmış bir darbe teşebbüsüdür." denildi ve bu darbenin arkasında kimlerin olduğu, nelerin olduğu, nasıl olduğu da siz, gerçekten, gelmiş olsaydınız o yabancı heyetlerle ilgili görüşmelere, burada bunlar açık bir şekilde söylendi ve oradaki vekillerin hiçbiri de, gelen

heyetlerin hiçbiri de bu konuları yalanlayamadılar. Amerika'dan da heyet geldi, İngiltere'den de heyet geldi, Almanya'dan da heyet geldi, İspanya'dan da heyet geldi ve bunlar sadece bizim yanımızda olmak açısından değil, bir anlamda, bu Komisyonla ilgili değerlendirmeler yapmak üzere de geldi.

Şimdi, bunu değerlendirirken şunun altını çizmek açısından bunu söyledim: Hakikaten burada, bu coğrafyada bir değişiklik yapılmak istendiği... Ben aynı zamanda İran Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Başkanım, önceki hafta İran'daydım; Suriye'de neler oluyor, Irak'ta neler oluyor, Türkiye'de neler yapılmak isteniyor, bütün bunlar malumun ilamı, bunların hepsi artık biliniyor, görülüyor, değerlendiriliyor. NATO'nun yapmak istediği bazı hareketler, bazı icraatlar, bunlar biliniyor. Yani şunu kabul etmemiz mümkün değil: Dediğim gibi, sizinle beraber, sizin katıldığınız toplantıdan sonra Komisyonumuz defaatle toplanmıştır ama darbeye ilgili bir konuyu gündemine almamıştır, alması da düşünülemez. KHK'larla ilgili konuyu, esas komisyon olarak Komisyonumuza gelmeyen bir konuyu bizim burada görüşmemiz veya değerlendirmemiz -siz de takdir edersiniz ki- hem Anayasa gereği hem de İç Tüzük gereği mümkün olmamıştır. Bugünkü yaptığımız görüşmede de... Ama şuna kesinlikle katılıyorum: Belki daha değişik platformlarda bunların değerlendirilmesi lazım, milletvekillerinin bu konulardaki fikirlerini çok daha, resmî olarak da bu tür şeylerde değerlendirmesi lazım. Onun için, ben Yaşar Bey'in kalmasını arzuladım, orada da o şeyi hatırlattı; doğrudur, hakikaten oy birliğine yakın bir şekilde bir Komisyon Başkanlığı seçimi oldu, Komisyonumuzdaki o talepler değerlendirildi. Millî Savunma Komisyonu da milletimizin bölünmez bütünlüğü, devletimizin varlığı, birliği, vatanımızın parçalanmaması noktasında gerçekten önemli bir komisyon. Bu konuda da her zaman birlikte hareket etmiştir. Yine bu birlikteliği muhafaza edelim, kendi uhdemiz dışındaki olaylar noktasında değerlendirme yaparken biraz daha makul olma noktasında hareket edelim diyorum.

Ben çok teşekkür ediyorum.

Çok sağ olasınız Yaşar Bey.

Buyurun Murat Bey, tamamlayın.

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

5.-Manisa Milletvekili Murat Baybatur'un, Komisyon Başkanı Yusuf Beyazıt'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, Komisyonun değerlendirme ve hazırlık çalışmalarına ilişkin açıklaması (Devam)

MURAT BAYBATUR (Manisa) – Ben sözlerimi tamamlamak istiyorum Sayın Başkanım.

Şimdi, tabii, elbette ki her darbenin, geçmişte yapılan -tabii, bizim yaşamız belki buna yetmeyebilir ama en azından okuduğumuz kadarıyla- her askerî darbenin arkasında zaten emperyal devletler olmuştur. En son 1980 darbesinde “Bizim çocuklar darbe yaptı.” sözünü hiçbirimizin unutmaması lazım. Ben şunu söylemek istiyorum: Eğer darbenin de bir ahlaki varsa 15 Temmuzda yapılan bu darbe en ahlaksız darbeydi, buna hiçbir itirazımız yok, en alçakça olan darbeydi. Yani önceden, darbe olduğu zaman gece asker sokağa çıkar, sabah sokağa çıkma yasağı, kimse dışarıya çıkamaz, işte, suçlular varsa sağdan, soldan toplarlar, atarları içeriye. Bu sefer bu böyle olmadı, millete tankla, helikopterle, uçakla saldırdılar. Biz bunu biliyoruz, bu işin arkasında emperyalist devletlerin olduğunu biliyoruz, Metin Topuz'un telefonunun neden bu kadar ısrarla istendiğini biliyoruz, burada kimse aptal değil.

Ben şunu söylemek istiyorum, kısaca iki konuyu: Komuta kademesindeki dağınlıktan bahsediliyor. Eyvallah, şerefli Türk Silahlı Kuvvetleri üniformasını ben beş ay giyebildim, kısa dönem askerdim, buradaki diğer vekillerimiz gibi yirmi yıl, otuz yıl giyme fırsatımız olmadı, zaten imam-hatip mezunuydum, bu da başka bir şey. Ben şunu söylemek istiyorum: On yılda bir, on beş yılda bir bu ülkede darbe oluyorsa demek ki burada sistemde bir problem var demektir, darbe üretiliyor

demektir. Dolayısıyla, o zaman, devletimizin, Hükümetimizin ve Cumhurbaşkanımızın himayesindeki bu devletin artık bu ülkede on yılda, on beş yılda bir darbenin olmaması için yeni bir sistem kurması lazım, bunu kabul etmek lazım. Burada Silahlı Kuvvetlerin yapısı bozulmuş, dağılmış, efendim, işte, Silahlı Kuvvetler güçsüz hâle gelmiş; böyle bir şeyin olduğu kanaatinde değilim ben. Ha, darbeye bulaşan, suça bulaşan kim varsa bunlarla alakalı, devletin hukuk içerisinde gereğini yapması gerekiyor. Bunların içerisinde yanlışlıkla içeriye atılanlar varsa, girenler varsa ben inanıyorum ki Türkiye Cumhuriyeti devletinin adaleti bununla alakalı sorgularını tamamladıktan sonra suçu olmayanlar varsa bunlarla alakalı dışarıya salmalarını yapacaktır. Geçen Sincan'daki mahkemeye gittik, oradaki insanları da dinledik; insanların söylediği, “Ya, anlaşılın, bu suçsuz herhâlde, bu muhtemelen salınır.” gibi, oradaki insanlar bile bir kanaat belirtir hâle gelmişti. Acele etmememiz lazım. Bunların hepsi, inşallah, devletimizin ferasetiyle çözülecek. Ama bir daha Silahlı Kuvvetlerin bu ülkede darbe yapmaması lazım, herkesin kendi işini yapması lazım. Genelkurmay Başkanının Cumhurbaşkanına; Jandarmanın, Sahil Güvenliğin İçişleri Bakanlığına; hastanelerin Sağlık Bakanlığına; işte, askerî akademilerin Millî Eğitim Bakanlığına bağlanmasında ne sıkıntı var? Yani Millî Eğitim Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı başka bir memleketin Sağlık Bakanlığı mı, Millî Eğitim Bakanlığı mı?

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Çok büyük sıkıntı var orada.

MURAT BAYBATUR (Manisa) – Size göre öyle, ben vatandaş olarak, beş ay Silahlı Kuvvetlerin şerefli üniformasını giymiş bir çavuş olarak burada bir sıkıntı olmadığı kanaatindeyim, bu kadar net söylüyorum.

Son olarak da şunu söylüyorum: Sayın Vekilimizin yaşı bizden büyük, hürmet ederiz. Çok güzel şeyler söylüyorlar, diyorlar ki: “İşte, tamam, bu ülkede bu darbeleri engellemek lazım, bir olalım, beraber olalım.” Çok güzel sözler, buna kimse itiraz edemez, on kere imza atarım altına. Ama cümlemin devamında hep iğneleyici sözler var. Ne yazık ki bu, bazı muhalefet partisi milletvekillerinde var. Yok, “Dört saat uçak bekledi.” Yok, efendim, “Rejim değişiyor.” Yok, “Şunu yapıyorsunuz, siz alttan bu hesabı görüyorsunuz.” Ben vatandaş olarak ne demek istediklerini çok iyi anlıyorum, görüyorum yani akıl şeyim de ortada. Eğer samimi bir şekilde, hep beraber bir daha bu ülkede darbe olmaması için mücadele edeceksek samimi konuşmamız lazım. Birbirimize olan ön yargılarımız, işte, efendim, birbirimizle alakalı, partilerimizin arasındaki çekişmelerimizi, problemlerimizi sonunda genel başkanların ya da parti sözcülerinin söylediklerinin hemen arkasına ilave etmememiz lazım. Kıymetli büyüğümüz, emekli bir asker olarak samimi bir şekilde, Millî Savunma Komisyonunda, burada bir icraat yapılmasını bizlerden istiyorlarsa cümlemin sonunda -çok özür diliyorum- bize iğneleyici laf lütfen sokmayın. Burada hiç kimse bu işlerle alakalı memnun değil. Bu darbeye alakalı bu ülkeye tahribat olduğunu, bu ülkeye ağır darbe vurulduğunu, başta Silahlı Kuvvetler olmak üzere bu memlekete, bu devlete ve milletin çocuklarına zarar verildiğini hepimiz biliyoruz, hepimiz üzülmüyoruz ama bu Türkiye Cumhuriyeti devleti 18 yaşında kız gibidir, her zaman dimdik ayakta durması gerekiyor. Bu işleri yapanlara, bu işleri hatalı yönetenlere gerekenlerin yapılması gerekir. Bununla da alakalı devletin acımasız olması lazım, eğer merhamet edersek merhamet edilecek noktaya düşeriz diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ederim.

Evet, Metin Bey, buyurun...

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Sayın Başkan, şimdi bakın, arkadaşımız bir şey söylüyor, böyle karşılıklı diyalog şeklinde olmasını istemiyorum ama söylediği şeye mutlaka yanıt vermem lazım; izin verirseniz, hemen küçük bir şey söylemek istiyorum.

Şimdi, bakın, hiçbir iğneleme kastım yoktur. Bak arkadaşım, ben bütün samimiyetle söylüyorum, bütün yüreğimin titrediği bu ülkenin çocukları ve geleceğidir, asla iğneleme değil ama rejim değişikliğini bir iğneleme olarak alıyorsanız bu yanlıştır.

MURAT BAYBATUR (Manisa) – Rejim değişikliği yapmıyoruz ki Sayın Vekilim.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Rejim değişti, bakan değişti, rejim değişti fiilen. Ben demiyorum yani o gün, 16 Nisandan sonra bu ülkede siz diyorsunuz ki: “İşte başkanlık hükümet sistemine geçtik, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçtik.” Dolayısıyla bu bir rejim değişikliğidir. Bunun iğneleme veya şey olarak almanız doğru değil.

ÖMER ÜNAL (Konya) – Vekilim, sistem değişikliği ile rejim değişikliğini karıştırmayalım, cumhuriyet devam ediyor.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Cumhuriyetle ilgili bir şey konuşmuyorum Ömer Bey, söylemek istediğim şeyin ne olduğu anlaşılıyor zaten.

Yani burada kimseyi iğneleme falan kastım yok, açık söylüyorum. Yani benim değil, işte Nihat Bey’in söylediği “Saat 01.20’de oteli terk ettik.” O otelin basılış saati 03.20. Önemli değil, bakın, oradaki başka bir şeyi söylemeye çalışıyorum yani bir büyük kaos yaratılarak bu kaosun sonunda bir olağanüstü hâl ilan edilmiş ve...

NİHAT ÖZTÜRK (Muğla) – Orada bile saat, sözünü keseceğim ama...

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – ...bu olağanüstü hâl düzeninde çıkan kanun hükmünde kararname... Yani ben burada yapılan toplantıları falan biliyorum, bunlar Komisyona gelmedi bilmem ne, ama neticede bu kanun hükmünde kararnamelerle... Arkadaşımız diyor ki: “Ne mahzuru var Sağlık Bakanlığına vermenin?” Yani tam bir yıl ne okuduğumuzu, neyin eğitimini aldığımızı ben biliyorum. Yani şimdi siz “Olur, ben bu orduyu yedek subaylarla da idare ederim.” diyorsanız, ederseniz, yani benim hiçbir itirazım yok, edersiniz, sonuçlarını da yaşarız, görürüz, ne olduğunu görürüz. Yani ben sadece gerçekten bu yapılanların büyük kısmının çok yanlış olduğunu düşünüyorum. Dünyada kendi subayını yetiştirmeyen bir ordu yoktur. Yahu 1770’te kurulmuş Deniz Lisesini kapattınız kardeşim “Buradan darbeci ürtüyor.” diye, böyle bir şey olabilir mi ya? Osmanlı da mı yani bu işi bilmiyordu? Kuleli Askerî Lisesi Osmanlı’dan kalmadır, Gülhane Askerî Tıp Akademisi Osmanlı’dan kalmadır ya. “Gülhane’ye FETÖ’cü dolmuş...” Dolduysa temizlersin kardeşim, bu hain ve hakikaten analarından emdiği sütü haram ettirmiş hainler GATA’ya doldu da Allah aşkına başka hiçbir yere dolmadı mı ya? Yani öyle bir şey söylüyorsunuz ki hiçbir kastım olmayan, asla düşünmediğim... Ya ben buradaki bütün AKP’li kardeşlerimi seviyorum kardeşim ya, yok böyle bir derdim, gerçekten yok. Benim bütün derdim, oturalım konuşalım, neyi nasıl daha iyi yapabiliriz... Yoksa ben, lütfen, yani gerçekten üzülüyorum; yok, arkasından iğneliyormuşum, niye iğneleyeyim be güzel kardeşim? Yani sonuçta hep beraber yaşadık bu süreci, yapmayın, gözünüzü seveyim.

BAŞKAN – Peki.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Hep beraber yaşadık. Doğrudur yani Adalet ve Kalkınma Partili kardeşlerimizin daha hassas olmaları işte Cumhurbaşkanına karşı, şudur budur, bunları anlıyorum ama neticede bu ordu hepimizin, bu ülke hepimizin. Bakın, devletin işleyişinde çok ciddi değişiklikler oldu, bizim yani neden bunları tartışmadığımızı sordum. Yoksa olur yani, yapılmıştır, bitmiştir. Zaten ben burada ne konuşsam konuşayım, siz ne konuşursanız konuşun, bu kararnameler yürürlükte. Anayasa Mahkemesinin Başkanı olacak zat da çıktı, “Biz bunlara bakmayız.” dedi. Yani bugün yarın pekâlâ bir olağanüstü hâl kararnamesiyle “Bütün belediyeleri kapattık.” dese kim bakacak? Bana söyleyin, kim bakacak? Olmaz, yapılmaz ama de ki çıktı sabahleyin bir kararname, “Bütün

belediyeleri kapattım kardeşim, bundan sonra valiler ve kaymakamlar belediye başkanıdır.” diye bir KHK çıksa buna bakacak bir merci var mı Türkiye Cumhuriyeti devletinde? Sayın Başkanım, dürüstçe soruyorum: Anayasa Mahkemesi “Olağanüstü hâl kararnamesine bakmam.” demiş. Ne yapacaksınız? Kararnamelerin kaç geldi Meclise de kanunlaştı? Yapmayın, bunları konuşuyorum, yoksa yemin ediyorum yani ne AKP’li kardeşlerimi burada rencide etmek gibi bir kastım asla söz konusu değil..

BAŞKAN – Anayasa değişikliğinden sonra...

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – ...ne de iğnelemek istiyoruz.

BAŞKAN – Hüsnü Bey, Anayasa değişikliğinden sonra bütün KHK’lar buradan geçmek zorunda biliyorsunuz yani.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Yani Başkanım, kararname buradan geçmek zorunda demedim yani bunları keşke oturup konuşabilseydik, keşke bu konuda fikirlerimizi beyan edebilseydik. KHK’larla ilgili, ben 669’la ilgili Mecliste de konuştum, orada da söyledim, duymuşsunuzdur; bu orduya yaptığınınız vebalini çocuklarımız ödeyecek dedim, hâlâ da aynı kanaatteyim. Bakın, bu Komisyon yani gerçekten ya, samimi söylüyorum ya... Şimdi kardeşimiz diyor ki: “Sağlık Bakanlığına devrinde ne mahzur var?” Ya, olmaz kardeşim, değil ya, askerî hekimlik başka bir disiplindir kardeşim, ben bunu şimdi nasıl anlatayım size yani?

NİHAT ÖZTÜRK (Muğla) – Bizde gayet güzel oldu, Aksaz’da çok güzel oldu ya. Aksaz’da bir tane hastane vardı, millet giremiyordu -ben dâhil olmak üzere- şimdi aslanlar gibi bütün askerler de giriyor...

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Ha, iyi güzel, anladım, anladım!

NİHAT ÖZTÜRK (Muğla) – ...benim hanımım da giriyor, benim çocuklarım da hastaneye giriyor kardeşim.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Anladım, böyle bakıyorsanız zaten hiç konuşmayalım, anladım ben.

NİHAT ÖZTÜRK (Muğla) – Siz askerleri ayrı bir yere koymuşsunuz, ayrı bir kefeye koymuşsunuz, koymayın ya.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Yani gerçekten ben hepinizden özür diliyorum.

BAŞKAN – Evet, neyse ,neyse, karşılıklı konuşma...

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Dediğimden bu çıkıyorsa ben özür dilerim.

NİHAT ÖZTÜRK (Muğla) – Aynen bu çıkıyor ağabey.

BAŞKAN – Karşılıklı şey yapmayalım.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – “Askerî hastaneye girilmemiş.” da, bu mudur Allah aşkına ya?

BAŞKAN – Peki, evet...

NİHAT ÖZTÜRK (Muğla) – Şunun söylemem lazım Başkanım, bakın, yine yanlış bilgi var.

BAŞKAN – Arkadaşlar...

NİHAT ÖZTÜRK (Muğla) – Şimdi, saatin ayrıntılarına bakın, bu önemli bir ayrıntı çünkü bunu FETÖ’cü hainler ve askerler de o duruşmada kullandı. Sayın Bozkurt, üst üste “AK PARTİ’lileri seviyorum tarzında konuşuyor, ben yanlış bir şey söylemek istemiyorum.” diyor ama verdiği bilgi mesela, üçüncü kez tekrarladı, “Saat biri yirmi geçeyi Nihat Bey de söyledi.” Dedi: Evet biri yirmi geç Marmaris’ten, otelden gitti, Muğla’dan gitmedi ki...

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – İyî tamam, ben otelin basılma saatinin 03.20 olduğunu söylüyorum ya.

NİHAT ÖZTÜRK (Muğla) – Muğla’dan gitmedi ki, Muğla’dan gitmedi, Sayın Cumhurbaşkanının Muğla’dan ayrıldığı saati söylüyor. Ben Muğla’dan ayrıldıktan sonra, yarım saat sonra geldi...

BAŞKAN – Ama bu çok önemli bir şey değil, bunu niye... Bu Darbe Komisyonu değil.

Arkadaşlar, o konuda kifayetimizakere yapalım, gerçekten yani çünkü bunlar konuşuldu, değerlendirildi. Her vekil fikrini falan da söyleyecektir, herkes her konuda aynı şeyi düşünmek zorunda falan da değil yani ama şu konuda herhâlde hemfikiriz, Türkiye değil, dünya hemfikir yani: Türkiye’de bu darbe olayı çok hain bir darbe girişimi; bu, Türkiye’nin devletini, milletini bölüp parçalamak, yok etmek gayesiyle yapılan bir darbe girişimi; bunun gerisinde bir sürü kuvvetler var, hâlâ bunlar buna benzer iradelerinde devam ediyorlar. Yani Cumhurbaşkanına karşı çıkmalarının altında yatan hadise de zaten burada düğümleniyor. Bugün FETÖ’yü kullanıyor, yarın başka bir şeyi kullanacak. Türkiye’nin üzerindeki bu oyunu... Ben Türkiye Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsünü 1994’te bitirdim yüksek lisans olarak, orada geldi MİT’ten birisi bir harita gösterdi, “Amerika’daki bir haritayı gösteriyorum.” dedi. Bazen basında falan çıkıyor ya, işte Ermenistan’ın nerede kurulacağı, hangi bölgelerde bilmem nerelerin olacağını filan, bunları anlattı. Adamlar bu fikirlerinde, bu gayelerinde şu anda devam ediyorlar. Buna engel kimi görürse de... Şu anda bu siyasi iradeyi görüyorlar, şu anda bu olayı değerlendirerek bunu yapıyorlar, bütün mücadelenin altında yatan hadise de bu. Gelen heyetlerden de bunları görüyoruz, yabancı ülkelere gittiğimiz zaman da bunları görüyoruz. İşte bizim şu anda güneyimizde bir terör koridoru kurulduğunu kim inkâr edebilir, kurulmak istendiğini kim inkâr edebilir, Hemen altında başka bir düşünce, mezhep şeyinde tekrar bir kuşak kurarak bizim Orta Doğu’ya çıkışımızı engelleme noktasında bir gayret içerisinde olduklarını kim şu anda inkâr edebilir? Burada bize düşen hadise, şu veya bu şekilde değil, hep beraber, muhalefetiyle iktidarıyla, hangi düşüncede, hangi mezhepte, hangi dinde, hangi inançta olursak olalım, bizim burada bir bütünlük içerisinde bunlarla mücadelemizi devam ettirmemiz lazım.

Ha, burada Hüsnü Bey, özellikle şu ekseninde bunu söylemek istiyorum: Bakın, orduda bütünlük bozulmamıştır, harekât bakımından Genelkurmay’a ordunun bağlılığı devam etmektedir, emir komuta zinciri aynen devam etmektedir ama teknik hizmetler noktasında, ondan sonra, işlemlerin, hizmetlerin tedariki noktasında ve değişik yan ve dolaylı noktalarda Millî Savunma Bakanlığında ve değişik şekillerde düzenlemeler yapılmıştır. Bunlar tartışılır, bunlar değerlendirilebilir.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Sevgili Başkanım, bunları bence tartışmayalım.

BAŞKAN – Hayır, hayır, şu noktada söylüyorum: Hiçbir şey tam anlamıyla mükemmel olmaz ama bu ordunun, efendime söyleyeyim, darbe üretecek bir mekanizmada olduğunu da hiçbirimiz inkâr edemeyiz çünkü geçmişte buna benzer şeyler olmuştur, olması da muhtemeldir ve bunu engelleyecek farklı birtakım hareketler içerisine de girilmiştir ama bunların yanlışlığı, eksikliği, fazlalığı, bunlar elbette ki tartışılacaktır. Elbette ki iktidarın bir düşüncesi olacaktır, muhalefet de bu konuda elbette ki farklı düşünebilecektir yani onlar iktidara geldiği zaman da ona benzer bir düzenleme yapılabilir. Burada bize düşen hadise, dediğim gibi, bizim umdeler noktasında birlikte hareket etmemiz lazım.

Evet, Metin Bey, size de söz hakkı veriyorum.

Buyurun.

6.- Tekirdağ Milletvekili Metin Akgün’ün, Komisyon Başkanı Yusuf Beyazıt’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, Komisyonun değerlendirme ve hazırlık çalışmalarına ilişkin açıklaması

METİN AKGÜN (Tekirdağ) – Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım; saat 11.00’de toplantıya başladık ama saat şu anda on ikiyi on geçiyor. Aslında benim istediğim tablo, her milletvekili arkadaşşıma beşer dakika söz verilse kısa ve öz olarak bütün hepsinin de konuşma fırsatı böylece olur.

Değerli Hüsnü Bey askerlik yaptı yirmi beş yıl, otuz yıl, Murat Bey de beş ay yaptı veyahut on ay, ben de on dört buçuk ay Kıbrıs’ta kaldım 1979 senesinde.

Şimdi, ilk önce şöyle başlayalım: Cumhurbaşkanımızın çıkış saati ne olursa olsun -oradaki saatin bir saat ileri, iki saat önde olması- oradaki psikolojik harekâtın güzel yönetilmesidir yani zarar görmemesi konusunda nereden, nasıl dışarı çıkar. “Askerî darbe değildir; uluslararası güçler vardır, emperyalist güçler vardır.” Hüsnü Bey, bu doğrudur, zaten Başkanım da söyledi. Bugün 600 bin askerimizin içinde asker elbisesi giymiş birtakım emperyalist güçlere riayet eden, onların emrinde çalışan kişiler bu işi başlatmıştır. Ama “Bu iş bir darbe değildir.” de dersek, o gün orada suikast timi eğer gelip de Cumhurbaşkanımıza bir zarar vermiş olsaydı, zaten Türkiye’nin konumu bugün böyle olmazdı.

NİHAT ÖZTÜRK (Muğla) – 2 şehit verdik orada.

METİN AKGÜN (Tekirdağ) – Evet.

Türkiye Cumhuriyeti’nin şehirlerinin içerisinde 250 şehit, 2 bin küsur gazi vermiş bir ülke. Bu, darbenin dışında “darbe artı darbe”dir veyahut da “teşebbüs”tür.

Birincisi, Ben Hüsnü Bey’in bir konusuna da katılmıyorum, KHK’lar... Yani biz acaba bu OHAL’i yapmasaydık da işte bu Diyarbakır bölgesinde, Sur’un içinde veyahut da dışında, başka yerlerde bu çukur kazma olayları devam etse miydi, bütün belediyelerin iş makineleri bunlara yardımcı mı olsaydı, tekrar şehitler mi verseydik? Ama işte, bu, OHAL olduğu için de cımbızla çektik; biz kimseye, sivilin de bir kişisine zarar vermedik. Şu anda da fevkalade durum gidiyor.

İkinci bir konu, “Fırat Kalkanı” dediniz, “İdlib” dediniz. Siz yıllarca askerlik yaptınız. On binlerce kilometre mesafeden Amerika gelip bizim sınırlarımızı dizayn mı edecek, yoksa biz 100 metre yanıımızdaki, sınırlarımızın içindeki PKK/PYD varlığını gözden kaçırıp...

BAŞKAN – Fırat Kalkanı’na karşı çıkmadı ama yalnız. Ben cevap vermeyim.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Fırat Kalkanı...

METİN AKGÜN (Tekirdağ) – Yok. Şunu, yanlış olduğunu söylediniz.

BAŞKAN – Yo “Yanlış olmadı.” dedi.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Böyle bir şey demedim.

METİN AKGÜN (Tekirdağ) – Ama bakın...

BAŞKAN – Demedi, demedi.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Fırat Kalkanı’nı, İdlib’i burada konuşamadık dedim.

METİN AKGÜN (Tekirdağ) – Özür dilerim o zaman, ben yanlış anlamış olabilirim.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Lütfen... Allah aşkına ya.

METİN AKGÜN (Tekirdağ) – Bir de ben, Nihat Bey’in dediği gibi, sizlerin çok iyi düşüncede olduğunu biliyorum ama psikolojik midir, nedir, pek söyleyemiyorsunuz, 15 Temmuz gecesinde ben de meydanlardayken, polis arabasında il başkanlarının ve belediye başkanlarının Cumhuriyet Halk Partisinin, millete “Sokağa çıkmayın...” Evine davet ettiğini de çok iyi gördüm. Bunu aslında biraz irdelemek lazım; niçin, neden. Rejim de hiçbir yere gittiğini görmedik, değişmemiştir. 21’inci

yüzyılda da askeriye'nin yani ordumuzun yeni model silahlarla donatılmış olması ve dizayn... Yani "dizayn" dediğimiz, 21'inci yüzyıla göre hazırlandığını görüyoruz hep beraber. Ordumuz bence fevkaladedir, hiç geriye gitmiyor. Puan puan en ön tarafta şu anda yerini alıyor diyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Dursun Bey...

7.- *İstanbul Milletvekili Dursun Çiçek'in, Komisyon Başkanı Yusuf Beyazıt'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, Komisyonun değerlendirme ve hazırlık çalışmalarına ilişkin açıklaması*

DURSUN ÇİÇEK (İstanbul) – Bu yeni dönemin Komisyonumuza, Meclisimize ve milletimize hayırlı olmasını diliyorum.

Esas itibarıyla hem eleştirel olarak hem verilen cevaplar açısından yapılan tartışmalara katılıyorum ama bunların günümüzde çok önemli olmadığına, daha çok geleceğe yönelik tartışmaların ön planda olması gerektiğine vurgu yapmak istiyorum.

Tabii, burada iktidarın da, on beş yıldır Türkiye'yi yöneten iktidarın da bir öz eleştiriye millete de beyan ederek yapması gerektiğine inanıyorum. Yani bir Büyük Orta Doğu Projesi'nin, kumpas davalarında Türk Silahlı Kuvvetlerinin sanık, PKK'nın, terör örgütlerinin tanık olduğu bir sürecin, 15 Temmuzla gelen yanlışların, Suriye'deki başta dostlukla başlayan, sonra düşmanlığa dönüşen, Irak'ta Bağdat rejimini tanımayan, Barzani'yle iş tutan yaklaşımların, dış politika yaklaşımlarının öz eleştirisini yapmanın herhâlde bu Hükûmetin boynunun borcu olduğuna inanıyorum. Bunu söylerken de beş yıla yakın Silivri'de, Hasdal'da hesap vermiş ve FETÖ militanlarının iktidarla birlikte olduğu dönemde mağdur edilmiş cumhuriyet aydını bir kardeşiniz olarak buna hakkım olduğuna da inanıyorum. Bunu yaparken de biz Silivri'de, Sincan'da sadece yatmadık; başta Başbakan, Cumhurbaşkanı olmak üzere, ne olup bittiğini, aldığımız eğitim, vatana ve millete olan vefamız nedeniyle delilleriyle, DVD'leriyle, mektuplarla herkese anlattık. Şu an iktidar partisinden o dönemde bakan olan, Meclis Başkanı olan, milletvekili olan herkes, gittiğimde, çekmecesinden benim mektubumu çıkarıp, DVD'yi gösterip "Haklıydınız ama biz o dönemde yanlış yaptık. Bunlar dindar insanlar, alını secdeye gelen insanlar, hata yapmazlar diye düşündük ama aldandık, kandırıldık." gibi gerekçelerle... Tabii, devlet yönetimi 15 Temmuzla gelmekten kurtulamaz.

Tabii, esas itibarıyla, 15 Temmuzun Silahlı Kuvvetler başta olmak üzere devlet üzerinde büyük bir hasarı vardır. Şimdi, İdlib'de, El Bab'da veya terörle mücadelede yanınızdaki silah arkadaşınız acaba FETÖ'cü mü, acaba Amerikan ajanı mı, acaba siyonizme mi hizmet ediyor diye şüpheli bir duruma düşerseniz, aslında en büyük zafiyeti orada yaşarsınız. Şu an Silahlı Kuvvetler 15 Temmuzdan sonra birbirine şüpheyle bakar duruma gelmiştir. Niçin bu duruma gelmiştir? Şimdi, geçmişte kendi içindeki militanları ayıklarken "İmam-hatiplere karşı bir algı yapıyor, imam-hatipler hedef alınıyor." diye bunu kamuoyuna anlatırsanız, 15 Temmuzla gelen süreci yorumlayamazsınız. Ben 1994'te çok net hatırlıyorum, Deniz Kuvvetlerinde bir astsubaydan emir alan 3 kurmay binbaşı yakaladık, attık, on gün sonra büyükşehir belediyesinde daire başkanı olarak yüksek maaşla işe başladılar. Yüksek Askerî Şûranın atma kararlarına şerhler konuldu, sonra bu süreçler yürüyemez hâle geldi. Kumpas davalarında kendimize bağlı subay, astsubayların evlerine gidip sosyal yaşamlarını, okuduklarını, dünyayı nasıl algıladıklarını tespit anlamında -ki devletin komisyonu vardı Başbakanlık Müsteşarının başkanlığında- raporlar istiyorlardı bizden. Gönderdiğimiz raporları dolu göndermek için yaptığımız faaliyetleri fişleme olarak Silahlı Kuvvetlere, komutanların üzerine suç olarak yıkarsanız Silahlı Kuvvetleri, komutanları köreltirsiniz, etrafına bakamaz hâle gelir ve 15 Temmuzdaki gibi, kırk yıldır ekilen o zehir tohumları milletin, devletin başına bela olur.

Tabii, bu noktada 15 Temmuzda yaşanan hasarın onarılması noktasında en büyük görev Meclisindir, savunma anlamında da bu Meclisin ihtisas komisyonu olan Millî Savunma Komisyonunundur. Çünkü orduyu savaşa hazırlamak, savaşa hazır tutmak Meclisin uhdesindedir, bu Komisyonun uhdesindedir. Bu noktada, geçmişten ders çıkararak hep birlikte bu yaraları sarmak anlamında, öncelikle, çok mağdur olduğumu gördüğümüz Genelkurmay Başkanlığı ve Millî Savunma Bakanlığının, daha sonra eğitim kurumları açısından -ki ordunun temelidir, bizim en büyük gücümüz eğitimli askerdir, eğitimli subay, astsubaydır- Millî Savunma Üniversitesinin... Tabii, uçak, F16'lar hem hainler açısından hem de savunma açısından TAI'nin... Millî Tank Projesi önemli bir projedir Silahlı Kuvvetler açısından, savunma açısından; onu özellikle Suriye'de görüyoruz. Altay Projesi'yle ilgili, kurumların... Tabii, şu an, Suriye'de yürütülen, Irak'ta yürütülen harekât nedeniyle de 2'nci Ordu Komutanlığı Karargâhının en kısa sürede ziyaret edilmesini öneriyorum.

Tabii, darbe üreten bir sistemin engellenmesi esas itibarıyla askerî okullarda verilen eğitimle ilgilidir. Yani şunu ifade etmek istiyorum: Ben 1980'de teğmen çıktım, 1990'da kurmay subay oldum. Silahlı Kuvvetlerde bir darbe hevesinin, darbe arzusunun geçmişte olduğu gibi olmadığını adım gibi biliyorum. Ancak bu 15 Temmuzu tartışırken de -sayın vekilim de onu vurguladı- bunun bir klasik darbe anlayışı olmadığını, esas itibarıyla devletin içindeki hainlerin her kurumda bir ayaklanma içinde devleti ele geçirmek için hareket ettiğini zaten tutuklananlardan, yargılananlardan görüyoruz. Dolayısıyla farkı vurgularken ifade etmek istediğimiz budur. Ordu içinde de, eğitimde de, polis içinde de, istihbarat birimlerinde de emperyalizme, siyonizme hizmet eden bir grup devleti ele geçirmek için harekete geçmiştir, bu herkesi hedef almıştır. Kimin daha duyarlı olduğu, kimin daha duyarsız olduğu noktasına gelince, tabii ki iktidarın daha duyarlı olması yetki-sorumluluk açısından gereklidir. O noktada, belediye başkanlarının, muhalefetin suçlanmasını da yadırgıyorum çünkü bu işin sorumlusu iktidardır, Türkiye'yi yöneten iktidardır, istihbarat onun elindedir. Cumhurbaşkanı, Başbakanın kandırılması mümkün değildir çünkü bütün bilgiler onlara akar. O açıdan, özellikle, tutuklu olan, ihraç edilmiş olan düşük rütbeli askerlerin, kamu görevlilerinin bir an önce hukuk ve adalet adına sevdiklerine, hukuka, adalete kavuşmasını diliyorum. Bu mağduriyetlerin bir an önce sona ermesini diliyorum. Bu konuda da mutlaka Millî Savunma Komisyonu gittiği yerlerde, yaptığı ziyaretlerde olumlu mesajlar verecektir.

Bu ortam için, bu iletişim ortamı için tekrar teşekkür ediyorum; sevgiler, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

İlk önce Adnan Bey'e, ondan sonra, Adnan Bey'den sonra Suat Bey'e, sonra Mehmet Ali Bey'e söz vereceğim, öyle geliyorum.

Buyurun.

8.- *Trabzon Milletvekili Adnan Günnar'ın, Komisyon Başkanı Yusuf Beyazıt'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, Komisyonun değerlendirme ve hazırlık çalışmalarına ilişkin açıklaması*

ADNAN GÜNNAR (Trabzon) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Toplantımız hayırlara vesile olur inşallah.

Benim söylemek istediğim birçok konuya temas edildi, birkaç başlık hâlinde ben bitirmek istiyorum.

Bir defa, 15 Temmuzun askerî darbe olduğu iddiası hiçbir şekilde doğru değil ve söylenmemiştir; 15 Temmuz, darbe girişimi olarak devlet yetkilileri tarafından da defalarca ifade edilmiştir ama dünya tarihinin en kanlı darbe girişimi olarak da kayıtlara geçmiştir.

Efendim “15 Temmuzun siyasi ayağı var.” gibi cümleler, Dursun Bey’in, yine, Hatay Milletvekilimiz Birol Bey’in “Siyasi grup varsa cezalandırılmalı.” ifadeleri için de, bugün Türkiye Cumhuriyeti devleti yargısının yapmış olduğu çalışmalarda siyasi veya değil hangi gruptan ne varsa gerekenin yapıldığını görmekteyiz. Ayrıca, Güvenlik ve İstihbarat Komisyonu üyeleri olarak, Başbakan Yardımcımız Sayın Nurettin Canikli’nin bize yapmış olduğu bir sunumda Cumhuriyet Halk Partili milletvekilimizin, yine o Komisyon üyesi milletvekilimizin “Burada siyasi ayağı vardır, ‘byLock’ ve benzeri bilgiler elimizde bulunmaktadır, buna benzer veriler elimizde vardır.” ifadesine hem Komisyonunda hem de Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda Nurettin Canikli Bey “Bizim elimizde bununla ilgili hiçbir veri yoktur. Tüm kriterlerimize göre tüm siyasi partilerimiz araştırılmış, incelenmiştir ancak bu kriterlere uygun olduğunu iddia ettiğiniz herhangi bir belgeniz varsa bunu samimiyetle sizden bekliyorum.” demiş ve neticesinde de hiçbir şey ortaya çıkmamıştır ama “Elbette ki dikkatlice, şüpheyle birlikte bakılan hadiseler de kontrol edilmektedir.” diye kendileri ifade etmiştir. Ben kayıtlara geçsin diye bunu burada söylemek zorundayım.

Efendim “Ordumuzun komuta bütünlüğü tarumar edildi.” gibi ifadelere katılmıyorum. Ordumuzun komuta bütünlüğünün olmadığını, ne yazık ki sekteye uğradığımı 12 Eylülde, 27 Mayıs’ta ve 15 Temmuz’a kadar gelinen süreçte maalesef gördük. Bunun bir bütünlük hâlinde siyasi iradenin kontrolüyle birlikte gerçekleşmesi gerektiği ve yine Genelkurmayın -Sayın Başkanımızın da ifade ettiği gibi- uhdesinde bütün bir komuta kademesi olduğunu da gözlemlediğimizi ifade etmek istiyorum.

Benim, Dursun Bey’in “YAŞ kararlarında atılanlar” ifadesi çok dikkatimi çekti. Geçmişte dönemlerde YAŞ kararlarıyla askeriye den atılanlar vardı ama bunu ben de merak etmişim “Nasıl oluyor da askeriye’nin içerisinde, Türk Silahlı Kuvvetlerinde FETÖ bu kadar örgütlenebiliyor?” diye. Açıkçası, 15 Temmuz sonrasında biz de şaşkınlıkla karşıladık bu işi. “Bu atılanlar kimlerdi?” diye sorduğumda şunu gördüm ki FETÖ, kapılarının önüne bira şişeleri koyarak veyahut da başka âlemleri gerçekleştirerek kendilerini saklamış ve askeriye’nin içerisinde belki Türk Silahlı Kuvvetleri için çok sağlam karakterli insanları da çok güzel bir organizasyonla, o YAŞ kararlarıyla diskalifiye etmiş olabilir fikrini yine Türk Silahlı Kuvvetlerindeki arkadaşlardan edindiğimi de ifade etmek isterim. Eğer böyle olmasaydı... YAŞ kararlarıyla atılanların sayısı bir hayliydi eskiden. 15 Temmuz olmadan önce Genelkurmay Başkanımızın ifadesiyle söylüyorum “Yüzde 80’ini belirlediğimiz kişiler şimdi yüzde 100 oldu.” demiştir 15 Temmuz hadisesinde. Yüzde 80’i belirlenip YAŞ kararıyla atılacakken bu darbe girişimi gerçekleşmiştir. Öyleyse, demek ki “Askeriye içerisinde FETÖ bir temizlik yapmıştır.” denilebilir. Bu şekilde de bakılmasını istirham ediyorum.

Ben bunun dışında kendi görüşüm olarak iki şeyi söylemek istiyorum. 17-25 Aralık ve hatta daha öncesinde dershanelerin kapatılması sürecinden itibaren FETÖ’nün karşısında olan tek siyasi parti AK PARTİ’dir ve dershane sürecinden beri AK PARTİ’nin karşısına geçip AK PARTİ’yi eleştiren, hem gazeteleri hem de televizyonları üzerinden bu konuda çalışma yapan FETÖ terör örgütü sadece AK PARTİ’yi karşısına almıştır. Darbe siyasi olarak düşünülürse eğer yani siyaseten hangi siyasi partiye darbe girişimi yapıldı diye de bakılırsa bu siyasi darbe girişimi sadece veya başta AK PARTİ’ye yapılmış bir darbe girişimi olarak değerlendirilmelidir diye düşüncelerimi aktarmak istiyor ve hepimize saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Suat Bey...

9.- Osmaniye Milletvekili Suat Önal’ın, Komisyon Başkanı Yusuf Beyazıt’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, Komisyonun değerlendirme ve hazırlık çalışmalarına ilişkin açıklaması

SUAT ÖNAL (Osmaniye) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Çok değerli arkadaşlar, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Millî Savunma Komisyonu olarak bu yaşadığımız çok hassas süreçteki 15 Temmuz asrın ihanetini hep bir şekilde, ortak bir şekilde aynı duygularla değerlendirmekten duyduğum memnuniyeti öncelikle ifade etmek istiyorum. Bu hassas süreçte tabii ki millî birlik ve beraberlik içinde olma zaruretimiz var. Bu kadim medeniyetlerin yaşandığı zorlu coğrafyada da birçok emperyalist ülkelerin emellerinin olduğunu artık herkes biliyor. Bu minvalde de özellikle -demin Sayın Başkanımızın da ifade ettiği gibi- dış komisyonlarla, Komisyonumuzu dışarıdan gelip ziyaret eden heyetlerle olan görüşmelerde 15 Temmuz asrın ihanetiyle ilgili sadece iktidar milletvekillerinin değil muhalefet milletvekillerinin de bunu telin edici ve bu darbe girişiminin, bu hain girişiminin ne kadar Türkiye'nin birliğini, bütünlüğünü hedef almış zarar verici bir eylem olduğunu dillendirmeleri taktire şayan bir husus.

Ben Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisi üyesi olarak da görev yapıyorum, yılda 4 sefer Genel Kurul toplantısı, 4 sefer de komisyon toplantılarına katılıyorum. Gönül arzu ediyor ki orada da -yani HDP'yi saymıyorum tabii ama- muhalefet milletvekillerimiz de bu 15 Temmuz hain darbe girişimi gündeme geldiğinde özellikle Türkiye'yle ilgili bir kısaçak harekâtı yapmak isteyen Avrupalı parlamenterlerin konuşmalarına sadece iktidar milletvekilleri olarak değil diğer arkadaşlarımız da aynı şekilde cevap versin. Hani, Milliyetçi Hareket Partisinin temsilcilerinde bunu görüyoruz ama lütfen yanlış anlamayın yani bu ülke, bu cumhuriyet hepimizin, Türkiye hepimizin. Ben inanıyorum ki çok değerli Dursun Bey askeriyede yıllarca görev yapmış, Hüsnü Bey yıllarca görev yapmış. Kıbrıs Harekâtı'nda ben genç bir delikanlı olarak tüylerim diken diken olduğu zamanları biliyorum ve farklı siyasi partilerde olsa bile veya o görüşe sahip olsa bile o gün omuz omuza Kıbrıs'ta harp etmeye, devletimizin hakkını, hukukunu koruma noktasında canını feda etmeye hepimizin hazır olduğunu düşünüyorum. Yani yarın bir gün yaşayacağımız buna benzer bir tehlikede de aynı duyguları taşıyorum. O zaman, biz, siyasi iç mülahazalardan arı olarak bu tür konularda, özellikle millî meselelerde dış komisyonlarda da veya dışarıdan gelen heyetlerde de ülkemizi topyekûn savunmak durumundayız.

Bakın, ben Osmaniye ilinin milletvekiliyim. Osmaniye ilini de içine kapsayan Torosların, Hatay, Osmaniye, Gaziantep kolundan geçen Amanos Dağları'nda hâlâ PKK'lı teröristler var. Nereden besleniyorlar? Hemen güneyde Afrin'den besleniyorlar. Biz bugün Suriye'deki ve Kuzey Irak'taki gelişmelerde Türkiye olarak hiçbir şekilde kayıtsız olamayız, kalamayız da. Ama binlerce kilometre öteden Amerika bizim sınırimızdaki yerlerde YPG'yi silahlandırıyor, bir yerde "İŞİD"le mücadele edecekler." diye aslında başka senaryoların tesisini yapıyor. O zaman bu konularda da hep millî birlik ve beraberlik içerisinde olmalıyız diye düşünüyorum.

Şimdi, tabii, askerî okullar kapatıldı, kapatılmasının yaşanan 15 Temmuz hain darbe girişiminden sonraki birtakım sonuçları olarak yansımaları var. Bakıyorsunuz Türk Silahlı Kuvvetlerinin general sayısının yarısı, yarısından fazlası ihraç olmuş. Neden dolayı? FETÖ'yle ilintilerinden, ilişkilerinden dolayı. Bunların personel aldığı ve tüm personelin seçilmesi noktasında hâkim olduğu yerlerde elbette bir değerlendirme yapılmak durumunda. Halk nezdinde Türk Silahlı Kuvvetleri, ordumuz peygamber ocağıdır ve bu saygınlığının da korunması lazım. Ben inanıyorum ki -Dursun Bey de bu işte mağdur olmuş birisi olarak ki kendisi de ifade ediyor yani- bu halkın saygı duyduğu, peygamber ocağı diye tanımladığımız kurumun içerisinde, bu yapının içinde bu memlekete ihanet edecek, bu memleketin insanının, halkının üzerine tankı sürerek ezecek, uçakla, savaş uçağıyla bomba atacak hain zihniyetlerin olmaması lazım. O zaman bu tür insanların bu yapının içerisinden arındırılması noktasında da ortak hareket etmemiz veya ortak düşünceye sahip olmamız gerek diye düşünüyorum.

Ben bu vesileyle de bir açıklama yapayım. Böyle kutsal gördüğüm Türk Silahlı Kuvvetlerinin içerisinde on altı ay yedek subay olarak görev yaptım onurla. Yarın da oğlumu Tuzla Piyade Okuluna asker olarak gönderiyorum. Gurur duyduğum taraf şu: Oğluma çevresindeki insanlar “Ya bedelli bekle, bedelli çıkar.” dediğinde “Hayır, ben vatani hizmetimi gideceğim, yapacağım.” diye söylemesi. Böyle bir milletin fertleriyiz, hamdolsun.

Sayın Başkanım, bir cümleyle de sözlerimi tekrar bitirmek istiyorum. Tabii, güçlü olmamız lazım bu kadar tehdidin altında. Bunun için savunma sanayimizin de güçlü olması lazım. Büyük atılımlar yapıldığını hep beraber görüyoruz, hamdolsun. Bu vesileyle de hem bizleri motive edecek hem bilgilendiğimizde halkımızı motive edeceğimiz özellikle -Dursun Bey’in de ifade ettiği gibi- TAI olsun, ASELSAN olsun, özellikle savaş uçağı projelerimiz olsun bunlarla ilgili savunma sanayimizin ilgili birimlerine bir heyet olarak ziyaret planlarımız var, bunları geciktirmeden eğer planlamaya dâhil edebilirsek ben en azından kendi adıma çok memnun olurum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Mehmet Ali Bey, buyurun.

10.- İstanbul Milletvekili Mehmet Ali Pulcu'nun, Komisyon Başkanı Yusuf Beyazıt'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, Komisyonun değerlendirme ve hazırlık çalışmalarına ilişkin açıklaması

MEHMET ALİ PULCU (İstanbul) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bu vesileyle Komisyon olarak toplandığımız için ben de memnuniyetlerimi belirteyim, arkadaşların hepsine de teşekkür ediyorum.

Tabii, ilginç bir tarihsel süreci yaşıyoruz. Lafı uzatmayacağım ama Wallerstein diye bir düşünür var, yaklaşık beş yüz senedir süren kapitalist sistemin tıkanıp, bu tıkanıklığın bütün dünyada sürdüğünü, makul bir yol bulunmazsa -bunları 1990-1995 yıllarında yazıyor- dünyanın sert bir sürece gireceğini ve evrileceğimizi ama evrileceğimiz sürecin şimdikinden daha iyi olmayacağına ilişkin biraz karamsar kanaatleri var. Dolayısıyla ABD’deki gelişmeleri, Avrupa Birliğinin değişmesini, 1990’lardan sonra yeni bir evreye girdiğimizi düşünürsek biz de bunlardan etkileniyoruz ve çok ilginç bir jeopolitik konum da yaşıyoruz. Bu sıkıntıları inşallah beraberce aşacağız.

Asâkir-i Mansûre-i Muhammediyye, II. Mahmut’un orduda yenilik yaptıktan sonra koyduğu isim bu, “Muhammed’in muzaffer orduları.” Bu ismi koymak zorunda kalıyor Hüsnü Bey çünkü ilk sefer, Cemil Meriç üstat “Atlas bir kumaş gibi keserdik, biçerdik kıtaları.” diyor. Tabii, biz atlas bir kumaş gibi kesiyoruz ama bunun karşı tarafta da ciddi bir endişe yarattığını görmemiz lazım. O muzaffer ordular bir müddet sonra yetersiz kalmaya başlıyor. Dolayısıyla bütün ülkelerin modernleşmesi Silahlı Kuvvetlerden başlıyor, biz de bunu başlattık II. Mahmut’la. Fakat Batı tipi bir modernleşmeye geçtiğimiz için kamuoyunu etkilemek için II. Mahmut “Muhammed’in muzaffer orduları” koymak zorunda kalıyor çünkü kendisi biliyorsunuz “gâvur padişah” olarak anılan bir padişah, fesi getiriyor ki fes sonra Osmanlı’nın sembolü olacaktır, hâlbuki bir modernleşme hareketidir, pantolon giyiyor. Dolayısıyla bizim geride kalmışlığımızı telafi etmemizin gayretleri çok uzun zamandır sürüyor. Bu tartışmaların altında da bu tarihsel sürecin olduğunu hepimizin görmesi lazım. Neticede, biz cumhuriyetle beraber yeni bir evreye geçiyoruz, küllerimizden doğduk fakat millet ile devlet bürokrasisi arasında aşamadığımız bir sıkıntı da her zaman oldu. Bu aşamadığımız sıkıntı derken geçen Dursun Bey’le -kendisine de geçmiş olsun diyorum- konuşmuştuk. Ben 58 küsur yaşındayım. Bu tür tartışmalarda bilinçaltımızda süren fakat dile getirmedığımız hassas meseleler var. 1960’ta doğdum, bir darbe, başarılı bir darbedir. 1971, başarılı bir muhtıradır, 11 yaşındayım. 1980, 20 yaşındayım, başarılı

bir darbedir. Murat Bey de çok güzel ifade etti, hepsinin arkasında emperyal güçler vardır çünkü Türkiye kendi başına bırakılmayacak bir ülke olarak gözüküyor. Tarihte altı yüz sene imparatorluk kurmuş 100 tane devlet yok, 5-6 tane var, 1'i biziz ve tekrar güçlenme ihtimalimiz, potansiyelimiz çok yüksek. Dolayısıyla doğdum, 10 yaşındayım, 20 yaşındayım, darbe, 1998'de tekrar bir şeyle karşı karşıya kaldık, 2007, 2016 yani 58 yaşına kadar on senede bir başımıza bir sıkıntı geldi. Dolayısıyla bunları konuşurken bu backgroundla konuştuğumuzu bilmemiz lazım. Şunu arzu ediyoruz: Güçlü ordusu olmayan bir devlet ayakta kalamaz, bu coğrafyada hiç kalamaz dolayısıyla ordumuzun güçlü olması lazım. Fakat bu ordu bürokrasisi ile millet arasındaki gerginliği de bir şekilde aşmamız lazım ki komisyonlarda bunu görüyoruz, TBMM'de bunu görüyoruz, çok şükür çok farklı kanaatlerde olsak bile her konuda anlaşmak zorunda değiliz fakat nezaketi, kibarlığı elden bırakmadan farklı görüşleri tartışıyoruz. Ben onun için Hüsnü Bey'in "Bu meseleleri konuşuyor olsaydık." talebini çok olgunlukla karşılıyorum, çok teşekkür ediyorum kendisine. Dursun Bey'in de "Geçmişte olduğu gibi bir darbe arzusu olmadığını biliyorum." cümlesine de teşekkür ediyorum. Şunu da teslim etmemiz lazım: Türk Silahlı Kuvvetleri darbe yaptı, evet, seçilmiş hükümetler karşı fakat işlerin ayarlandığı zamanda, darbeden mümkün olduğu kadar kısa zaman sonra tekrar demokratik değerlere döndü, onu da biliyoruz hepimiz. 1960 çok başarılı bir darbe olmasına rağmen değil mi?

ÖMER ÜNAL (Konya) - Kafasına da esince muhtıra verdi.

MEHMET ALİ PULCU (İstanbul) – Evet, doğru.

Şöyle: Şimdi, Avrupa'da kavga farklı, Türkiye'de farklı oldu. Lafı uzattım ama bütün bu backgroundlar konuştuğumuz için...

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Çok uzamadı, bence en yararlı konuşma bu. İzin verirsiniz iki katkıda bulunmak isterim.

MEHMET ALİ PULCU (İstanbul) – İki katkıda bulunmak isterken benim sizden şöyle bir beklentim vardı, en sona bırakmıştım ama şimdi söyleyeyim: O seçim öncesi İzmir'e dökme meselesi hususunda başta bir en azından nezaketen özür dilersiniz diye bir beklemedim.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Tabii, tabii, şimdi onu da söyleyeceğim. Yok, tam tersine, ben sizlerden özür bekliyorum başta Cumhurbaşkanınız olmak üzere, gerçekten.

MEHMET ALİ PULCU (İstanbul) – Tamam, bunu konuşalım.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Cumhurbaşkanınız, grup başkan vekilleriniz, Konya milletvekilleriniz olmak üzere hepinizden o konuda özür bekliyorum. Madem konu geldi, Başkanım izin verirse sizden sonra söz almak isterim.

MEHMET ALİ PULCU (İstanbul) – Peki, şöyle bağlayayım: Bu meseleleri inşallah aşacağız, olağanüstü bir süreçteyiz, çok tatsız bir evreyi geçirdiğimiz belli. Komisyondan bahsettik, TSK'dan bahsettik, tarihten bahsettik, bahsetmediğimiz tek mesele kaldı, ben sadece o hususu belirtmek istiyordum ama kayıtlara geçsin diye bu konuşmayı yaptım. Burada vatandaşın vatandaşlık bilincinin gelişmesini de muhakkak kayıt altına alalım.

Ben de o geceyi köprüde geçirdim, saat birde köprüye vasıl olduk, dört buçuğa kadar köprüde kaldım, yanımda 5 veya 6 kişi vuruldu, akıbetlerini bilmiyorum çünkü çok kahraman adamlar onları taşıdılar. Elimde bazı video görüntüleri var, vermedim mesele unutulsun diye. Aslında verip vermeme... Hâlâ saklıyorum çünkü çok ağır yaralı insanlar. Orada şunu gördüm: 80-90 yaşındaki insanlar, 17 yaşındaki delikanlılar hep beraber "İrademizi çiğnetmeyiz." diye çok ciddi bir kararlılık gösterdiler.

“Kurmay akli olsaydı darbe başarılı olurdu.” gibi, sizin cümlemenizi söyledim, “Kurmay akli böyle çalışmaz.” “Kurmay akli böyle çalışmaz.” cümlesinden şöyle bir okuma da yapabiliriz Hüsni Bey: “Kurmay akli derli toplu çalışsaydı bu darbe başarılı olurdu.” gibi okuyabiliriz.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Zaten, niyete bağlı okumalar yapıldı.

MEHMET ALİ PULCU (İstanbul) – Tabii, paranteze alarak söylüyorum, böyle bir okuma yapabiliriz, bu mümkündür fakat ben o gece bu teşebbüse kalkışan insanların vatandaşın topyekûn ayağa kalkacaklarını hesap ettiklerini düşünüyorum, bunu gördük.

CHP’li arkadaşlara bahsedeyim: Haber alınır alınmaz bizim teşkilatlardan arkadaşlar blok olarak teşkilatlara aktılar, değil mi? “Sokağa çıkın.” çağrısı olmadan bütün Türkiye’de –yazışmalar var- herkes bulunduğu teşkilatlara aktı, “Ne yapalım? Bir, Cumhurbaşkanımız hayatta mı? İki, nasıl davranırsak memleket hayrına davamız?” diye çok olgun bir tavır gösterdiler, “Sokağa çıkın.” emriyle beraber de herkes sokaklara döküldü. Ben, Çamlıca Köprüsü’ne gittiğim zaman ilginç bir şekilde köprü kapanmış, polislerle burun buruna geldik yani benden bir ileride bir ikinci araç yok ama benim aracım siyah bir araç değil, beyaz bir araç, doktor olduğum için beyaz bir aracı tercih etmiştim. Yanımdaki delikanlıya da dedim: Ben diş hekimiyim. Ankaralı filan değiliz. Benim danışmanımdır. Hikâyeyi böyle anlat. Ankara’yı aradım “Polis ne tarafta?” dediler ki: “Bilmiyoruz fakat milletvekili olduğunuzu asla söylemeyin, ‘Vur.’ emri var, hatta araçtan inip mümkün olduğu kadar uzaklaşın.” Fakat vatandaş bizi bırakmadı. Şöyle oldu Hüsni Bey: Yirmi dakika kadar geçtikten sonra –bunları kayıtlara geçsin diye söylüyorum, vatandaş hiç konuşmadık burada- herkes arabalarından indi ve dedi ki: “Cumhurbaşkanı ‘Alanlara inin.’ dedi, siz ne hakla bizi tutuyorsunuz?” Ben de o yirmi dakika içinde polisin tavırlarından, hareketlerinden darbe taraftarı olmadıkları bilgisini edindim. Vatandaşın bana verdiği cesaretle indim, konuştum “Niçin kapattınız?” Yolu açtırdım, evle konuştum. Hüsni Bey, evden dediler ki: “Sokağa çıkalım mı?” Bir hafta sonra kızımın düğünü vardı, bir hafta sonra. Ben şimdi baba olarak şaşıyorum, arkadaşlarla konuşuyoruz, bugün olsa müsaade eder miydim? Etmezdim. Fakat o gece olağanüstü bir hâletiruhiye içine girdik. Ben hanıma dedim ki: Çıkabilirsiniz ama dönmeme riski var çünkü vatandaş ateş açıyorlar. Kızım ve hanım da vatandaşla beraber sokağa çıktılar. Bir hafta sonra düğünlerini yaptık çok şükür. Köprü üstünde kendimi en rahat hissettiğim zaman, İstanbul il teşkilatından genç arkadaşların orada olduğunu gördüm. Dedim: “Kaç kişi buradasınız?” Dediler ki: “Ağabey, 250 kişiye haber verdik, benim gördüğüm 250 kişi de burada. 250 kişiyle haberleştik tamamı köprüde.” Gençlik teşkilatımızın yaşları 17 ile 25 yaş arasıdır. Onları gördükten sonra şarjlar bitti, ben de aradım: “Köprüdeyiz, başımıza bir şey gelirse köprüde arayın.” Fakat vatandaşın o desteği olmasaydı ne polis engel olabilirdi ne de bu işe kalkışanlar endişe duyarlardı. Ama şunu da teslim etmemiz lazım: TSK içinde darbeye karşı olan bir kanat olmasaydı, onlar da engellemeselerdi vatandaşın bu kahramanlığı ve polisin kahramanlığı işe yaramazdı. Dolayısıyla, tarihi backgroundu anlattım. Orada, TSK içinde bu harekete karşı olan bir ekip, vatandaşın kararlılığı ve polisin dirayeti sayesinde bu badireyi atlattık fakat hadiseyi planlayanlar sadece darbeye başarılı olmayı düşünmemiş olabilirler -burada da Hüsni Bey haklı- ondan sonra oluşacak karışıklık ve Türkiye’nin içişlerine gireceği sirkülasyonu da hesap etmiş olabilirler.

Ben, Hüsni Bey’in uyarılarını, Dursun Bey’in uyarılarını “Bundan sonrası için neler planladıkları hususunda dikkatli olalım, mümkün olduğu kadar demokratik kurumları derinleştirelim.” olarak anlıyorum. Bu hususta da kendilerine teşekkür ediyorum.

Teşekkür ederim. Uzun konuştum ama ilk girişti. Sağ olun.

BAŞKAN – Yok, güzel oldu.

Çok teşekkür ediyorum.

ÖMER ÜNAL (Konya) – Hocam, araya bir iki cümle girebilir miyim?

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Şimdi, ben, izin verirsiniz...

BAŞKAN – Hüsnü Bey, size söz hakkı vereceğim, orada şey var.

Yani kısa kısa zaten şeyi toparlayalım çünkü en son bitirelim yani müsaade ederseniz biraz hızlı gidelim. En son şu ziyaret olayını konuşacağız esas şu askerî şeylerle ilgili.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Sayın Başkanım, şimdi, Mehmet Ali Bey’in konuşması yeni bitti. Ben izin verirsiniz mutlaka bir yanıt vermek istiyorum.

BAŞKAN – Hem bir soluklanmış olursanız hem...

Buyurun, kısaca şey yapın, ondan sonra Hüsnü Bey’e vereyim.

11.- Konya Milletvekili Ömer Ünal’ın, Komisyon Başkanı Yusuf Beyazıt’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, Komisyonun değerlendirme ve hazırlık çalışmalarına ilişkin açıklaması

ÖMER ÜNAL (Konya) – Sayın Başkanım, öncelikle teşekkür ediyorum.

Türk Silahlı Kuvvetlerinin yapılandırılmasıyla ilgili, sayın vekilim aslında bahsetti, bir kısım milletvekillerimiz karşı ama hakikaten Türk Silahlı Kuvvetlerinin yapılandırılması gerekiyor idi çünkü içeriden bir her on yılda darbe yapmaya müsait yapı var maalesef. Hani baktığımız zaman 28 Şubat süreci bunun bir göstergesi, 27 Nisan e-muhtırası bunun bir göstergesi, 15 Temmuz akşamı Sayın Başbakanın talimatını dinlemeyen Eskişehir Hava Üssü bunun bir göstergesi, unutmamak gerekiyor. Dolayısıyla, bu yapılanmanın mutlaka olması gerekiyor idi.

Bir diğer konu, sayın vekilim bahsetti, biz şunu arzu ediyoruz: İster sivil ister asker kim ki suça karışmış ise cezasını en ağır şekilde çekmeli ve bunu da Türk adaleti sağlayacak. Yani burada işte içeride birtakım Harbiyeli insanların olduğu vesaire. Eğer suça karışmış biri varsa cezasını çekmeli, eğer karışmamış ise de mutlaka Türk adaleti bunu ortaya çıkaracaktır, bunu da özellikle söylemek istiyorum.

Benim teklifim, Sayın Millî Savunma Bakanımız başta olmak üzere savunma sanayimizin tüm kurumlarını hızlı bir şekilde ziyaret edelim. Kısa ve öz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Hemen hızlı hızlı... En son Hüsnü Bey’e vereceğim.

Abdullah Bey, buyur.

12.- İstanbul Milletvekili Abdullah Başçı’nın, Komisyon Başkanı Yusuf Beyazıt’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, Komisyonun değerlendirme ve hazırlık çalışmalarına ilişkin açıklaması

ABDULLAH BAŞCI (İstanbul) – Sayın Başkanım, kıymetli arkadaşlar; az önce Dursun Bey önemli bir konuya değindi, tabii, üstü kapalı geçti. Dursun Bey’in asker yapısını çok iyi biliyoruz fakat müsteşarlığın talimatıyla evdeki askerleri ziyaret ettiklerinden bahsettiler, onun aslı Batı Çalışma Grubu’ydü, o dönemde kurulmuş ve 28 Şubat sürecinden sonra kurulmuş bir kuruluştü. Batı Çalışma Grubu’nun çalışmalarını bilmeyen yok. Evet, evlere gittiler, subay ve astsubayların ailelerini, namaz kıлып kıldıklarını ve görüş ve düşüncelerini bizzat yerlerinde incelediler, irdelediler, daha sonra da bir kısmını askeriye den atıldılar, bir kısmını da değişik yerlerde görevlendirdiler. Buna özellikle burada vurgu yapmak istiyorum. Bu tür çalışmaların askeriye ye bir faydasının olmadığını daha sonra da gördük çünkü askerlerin içerisinde hiyerarşik bir yapı vardır, bu yapıyı canlı tutmak için subay ve astsubayları

takibe koyulmak, tabii, takibe koyulurken de arada FETÖ'cülerin –az önce kardeşimiz de bahsetti- içki içerek, ailelerini açarak, değişik mesajlar vererek kendilerini korumaları, o süreçlerin devamıyla bugünlere geldik. Bunun bilinmesi lazım, özellikle bunu söylüyorum.

Tabii ki son dönemlerde askeriyedeki farklı yapılanmalardan bahsedildi. Evet, askeriyenin gerçekten iyi bir zemine oturduğunu düşünüyorum ben, kendi görüşüm çünkü bu saatten sonra bu ülkede bir darbe yapılmasının, e-muhtıra yapılmasının, bununla ilgili de adımlar atılmasının son bulunduğunu düşünüyorum bu girişimlerle ama bir şey daha olmaya başladı son dönemlerde. Uzun zamandır askeriyede yerli silahlara dönülmezken şu son dönemlerde yerli silahların imal edilmesi, hayata geçirilmesi ve bunun bizzat El Bab harekâtında kullanılmasıyla Türk Silahlı Kuvvetlerinin ne denli güçlü bir yapıya sahip olduğunu gördük ve yaşıyoruz.

Diğer bir konu: Evet, Yusuf Bey ve Birol Bey gerçekten önemli bir konuya değindiler, kendilerine teşekkür ediyorum. “Bu darbe girişiminin arkasında kimler var?” dediler, bulup çıkartılması lazım. Aslında, bunu fazla da konuşmaya gerek yok, kimlerin olduğu gayet belli çünkü bu ülkede Gezi eylemlerini kimler başlattıysa dışarıdan kaynaklı olarak hamle yaparak, yine 17-25 Aralık sürecini kimler bu ülkede yapmaya kalktıysa, daha sonra da PKK'nın o barış sürecinin bozulmasıyla ilgili kimler adım attıysa bu 15 Temmuz darbe girişiminin arkasında da onlar var diyorum.

DURSUN ÇİÇEK (İstanbul) – Kumpas davaları yok mu bu süreçte?

ABDULLAH BAŞCI (İstanbul) – Kumpas davalar da dâhil, evet, onu da ekliyorum, bunların hepsinin arkasında kimin olduğunu, kimlerin olduğunu; bu ülkenin, bu milletin, bu halkın, bu devletin gelişmesine karşı önüne set çekilen bir güç olduğunu özellikle vurgulamak istiyorum. Bu gücün de nereler olduğunu, nasıl olduğunu, nerelerden beslendiğini, neler yapıldığını artık burada hepimiz biliyoruz. Bizim bunların üzerine odaklanmamız lazım, içeride enerjimizi kendi aramızda “Siz yaptınız, biz yapmadık.”, “İki saat öyle, beş saat böyle”yle tüketmekten ziyade, gücümüzü özellikle bu harekâtın arkasında olanların üzerine doğru götürmemiz lazım diye düşünüyorum. Evet, bu hain harekâtın başında bulunan o hoca bozuntusu hâlâ bize teslim edilmediyse, hâlâ hakkında bir soruşturma açılmadıysa, kin besliyorsa mesajın kendiliğinden ortaya çıktığını düşünüyorum.

Yine, özellikle, az önce Ömer kardeşimiz de bahsetti, seri şekilde kurum ve kuruluşlarımızın ziyaret edilmesi gerektiğini düşünüyorum. Sabiha Gökçen Havalimanı'nda, Teknopark'ta gerçekten kümeleşme adı altında özel sektörün güçlü bir şekilde bir çalışması var. O çalışma tamamen savunmaya yönelik, savunma sanayisiyle ilgili bir çalışma. Bunları gidip yerinde görüp en azından Silahlı Kuvvetlerimizin, askeriyemizin neler yapabildiğini... Tabii, TAI, devlet kuruluşlarından ayrı bir de özel sektörün çalışmalarının üzerine gitmemiz, onları cesaretlendirmemiz ve Silahlı Kuvvetlere katkıda bulunmasını sağlamamız gerekiyor diye düşünüyorum.

Diğer bir konu, tabii, devamlı gündeme geliyor, burada da ben gündeme getirmek istiyorum. Uzman erbaşlarımızla ilgili çalışmalara da yönelmemiz lazım diye düşünüyorum.

Benim söyleyeceklerim bu kadar. Hepinize teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Evet, Metin Bey.

13.- Kastamonu Milletvekili Metin Çelik'in, Komisyon Başkanı Yusuf Beyazıt'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, Komisyonun değerlendirme ve hazırlık çalışmalarına ilişkin açıklaması

METİN ÇELİK (Kastamonu) – Ben de yeni dönem çalışmalarımızın hayırlı uğurlu olmasını temenni ediyorum.

Genel manada 15 Temmuz darbe girişimiyle ilgili AK PARTİ’li arkadaşların söyledikleri hususlara katıldığımı ifade etmek istiyorum. Çünkü bu darbe girişimi her ne kadar... Hüsnü Bey’in söylediği hususları ben şu şekilde anladım. Bir kontrollü darbe iddiası vardı CHP milletvekillerinin, CHP Genel Başkanının. Bunu biraz daha yumuşatılmış hâliyle söyledi yani ben öyle anladım.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Bence benim niyetimi okumayın, siz söyleyin. Ben söylerim.

METİN ÇELİK (Kastamonu) – Oradaki ifade şöyle... Sayın Cumhurbaşkanımız oradan ayrıldıktan sonra...

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Niyet okumanıza gerek yok yani siz benim ne söylediğimi söyleyin, ben yanıtını veririm eğer uygun görürseniz. Hayır, “Şöyle okudum.” dediniz de.

METİN ÇELİK (Kastamonu) – Sayın Cumhurbaşkanımız oradan ayrıldıktan iki saat sonra oraya saldırı yapıldı iddiası, bu söylemin biraz daha yumuşatılmış hâli bence, benim kanaatim. Bunu dolandırıp söylemenin bir manası yok, açık açık söyleyebilirsiniz tekrar.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Neyi?

METİN ÇELİK (Kastamonu) – Daha önce söylediniz, işte “Bu, kontrollü darbedir.”

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Ben mi dedim? Benim ağzımdan şimdi “kontrollü darbe” lafı duydu mu?

METİN ÇELİK (Kastamonu) – CHP’li milletvekilleri söyledi, CHP Genel Başkanı söyledi.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Genel Başkanımız söylemiştir.

METİN ÇELİK (Kastamonu) – Ama Sayın Cumhurbaşkanımızın oradan ne şekilde ayrıldığı apaçık ortadadır, ne şekilde saldırı yapıldığı apaçık ortadadır. Türkiye’de nasıl bir darbe girişimi yapıldığı, bunların arkasında kimlerin olduğu hepimizin malumudur. Dolayısıyla bunları çok fazla...

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Her şeyi bildiğimize göre zaten konuşmaya gerek yok, siz her şeyi biliyorsunuz, o zaman gider arkasındakileri de yakalarsınız, olur biter.

METİN ÇELİK (Kastamonu) – Efendim, bunu biraz daha yumuşatarak söylemenin bence bir manası yok.

Ben teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Buyurun Ali Cumhur Bey.

14.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın’ın, Komisyon Başkanı Yusuf Beyazıt’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, Komisyonun değerlendirme ve hazırlık çalışmalarına ilişkin açıklaması

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Sayın Başkanım, değerli arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ben kayıtlara geçsin diye konuşacağım. 16 Nisanda yaptığımız referandum bir hükûmet sistemi değişikliğidir, Türkiye Devleti’nin rejimi cumhuriyettir. İki gün önce 94’üncü yılını kutladık, inşallah daha nice yıllarını hep beraber kutlayacağız diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, Hüsnü Bey...

ÖMER ÜNAL (Konya) – “Söz savunmanın” derler ya, onun gibi.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Vallahi bilmem, sabahtan beri savunmada olan sizsiniz. Durmadan darbenizi veya o darbenin şeyini savunuyorsunuz.

MURAT BAYBATUR (Manisa) – İşte “Darbeniz.” diyor.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Benim öyle bir savunmaya ihtiyacım yok.

Söz bende mi Sayın Başkanım?

BAŞKAN – Buyurun.

15.- Konya Milletvekili Mustafa Hüsnü Bozkurt'un, yaptığı açıklamasındaki bazı ifadeleriyle ilgili kendisine yapılan eleştirilere ilişkin açıklaması

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Teşekkür ederim.

Şimdi, şu “Cumhuriyet, rejim değişmedi.” sözüne hiç katılmadığımı söyleyeyim. Örneğin İran da cumhuriyet, Irak da cumhuriyetti, Libya da cumhuriyetti. “Cumhuriyet” demekle olmuyor bu iş. Türkiye’de rejim değiştirilmek istenmiştir. Bunun ne olup olmadığını da, ne olduğunu da konuşuruz.

Tabii ki en ağır cezaları almalıdır ama şunu dikkatinize sunmak isterim: Darbe yapıldı, darbeden hemen sonra 7 binin üzerinde hâkim ve savcı hemen birkaç gün içinde tasfiye edildi. Oysa o hâkim ve savcılar atayan, Hâkim ve Savcılar Kurulu oluşurken “Yüce Rabb’i istedikçe veriyor” diyen bir Başbakan Yardımcımız vardı, bugünlerde iadeitibar edilen Sayın Bülent Arınç. Yargıtaya 160 FETÖ’cüyü yerleştirirken yine, sizin Başbakan Yardımcınız “Yüce Rabb’im verdikçe veriyor.” diyordu. Blok olarak tayin ettiniz bu adamları ve bu kişiler darbeden hemen sonra tasfiye edildi.

50 bine yakın öğretmen tasfiye ettiniz. Bunu şunun için söylüyorum: Arkadaşımız dedi ki: “On yılda bir darbe yapan bir ordu var, tabii ki okulları kapatılacaktır.” falan.

ÖMER ÜNAL (Konya) – Yeniden yapılandırılacak.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – O zaman eğitim kurumlarını da kapatın çünkü 50 bine yakın öğretmeni darbeci diye attınız. Hukuk fakültelerini de kapatın çünkü Yargıtaydaki ve adli yargıdaki binlerce hâkimi de attınız. Binin üzerinde Diyanetten imam attınız, o zaman imam-hatip okullarını da kapatın. Hayır, böyle değil. Benim ne dediğimi herhâlde anlamak istemiyorsunuz. Söylemek istediğim şey şu: Ordunun kendi subayını, kendi doktorunu yetiştirmesi bir zorunluluktur, bir gerekliliktir; bunu anlatmaya çalışıyorum. Ha, siz diyorsunuz ki: “Sağlık Bakanlığı başka ülkenin Sağlık Bakanlığı mı?” Değil. Ne olacak yani? Sağlık Bakanlığı başka ülkenin değil, Millî Eğitim Bakanlığı da başka ülkenin değil ama o Millî Eğitim Bakanlığı on beş yıldır sizin yönetiminizde, o Adalet Bakanlığı on beş yıldır sizin yönetiminizde ve sonuçta, Türkiye -hadi sizin dediğiniz gibi diyelim- bir darbeye baş başa kalmış. Darbeden sonra da yönetiminizde olan Adalet Bakanlığının bünyesindeki hâkim ve savcılar binlercesini, on binlercesini atmak zorunda kalmışsınız.

Evet, bir şey daha söyleyeyim. Az önce Mehmet Ali Bey’e teşekkür ediyorum, keşke bu söz söylenebilse. Bakın, bu darbeyi veya bu darbe girişimini veya bu hain emperyal girişimi Türk ordusunun anayasal rejime sadık unsurları önlemiştir. Onlar olmasaydı herhâlde... Bu salonda bulunan herkes, Leopard tankının egzozuna fanila tikamakla o tankın durmayacağını bilecek kadar mürekkep yalamıştır diye düşünüyorum. Elbette milletimiz sokaklara dökülmüştür, elbette millet buna karşı çıkmıştır...

MURAT BAYBATUR (Manisa) – En başta millet, en başta millet.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – ...ama eğer Silahlı Kuvvetlerin darbeye katılmayan unsurları hâkim olmasaydı, bu sokağa çıkan milletle bu darbeyi önleyemezsiniz, bir.

İkincisi, “kurmaz zekâsı”, “kurmaz aklı” derken şunu kastettim Mehmet Ali Bey...

BAŞKAN – Siz çekim mi yapıyorsunuz?

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Evet, evet, benim arkadaşım.

BAŞKAN – Yok, burası Millî Savunma Komisyonu.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Komisyon şeyi gizli mi?

BAŞKAN – Yok, hayır, gizli değil de, sonuçta Millî Savunma Komisyonu.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Bu benim konuşmamı alıyor çünkü çok önemli bir şey söylendi, söyleyeceğim.

Bakın...

BAŞKAN – Hayır, hayır. Şöyle söyleyeyim de Hüsnü Bey, bir saniye... Millî Savunma Komisyonunun bir şeyi vardır, Meclisin içerisinde bir bütünlüğü vardır.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Efendim, her yerin var. Komisyon, tutanaklara geçmiyor mu yani burada?

BAŞKAN – Geçiyor, geçiyor.

Buyurun.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Şimdi, söylemek istediğim şey şudur, özellikle bu okulların kapatılmasıyla ilgili, siz elma kurtlandı diye ağacı mı kesiyorsunuz? Allah aşkına ya.

METİN AKGÜN (Tekirdağ) - Hüsnü Bey, bu konuları evirip çevirip farklı yerlere getirmeyin.

ÖMER ÜNAL (Konya) – Okulların kapatılmasıyla...

METİN AKGÜN (Tekirdağ) – “Okul kapatılmadı.”, “Tankın egzozuna fanila soktu diye tank durdu.” diyen yok. Bu adamlar bu millet...

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Kim demiş ya, kim demiş?

METİN AKGÜN (Tekirdağ) – Hayır, bu millet onu denedi, durdurmak için denedi.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Aile Bakanınız çıktı, söyledi ya.

METİN AKGÜN (Tekirdağ) – Ya, bırakın böyle şeyleri, evire çevire...

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – “Faniyle tankı durduran milletti.” dedi.

METİN AKGÜN (Tekirdağ) – Bir de danışmanın da almış eline kamerasını, burada fotoğraf çektirmenin de bir anlamı yok.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Sizin Aile Bakanınız söyledi yani.

METİN AKGÜN (Tekirdağ) – Kusura bakmayın. Başkasına söz verirseniz daha iyi olur Sayın Başkanım.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Şimdi gelelim... Ha, bu, 250 şehit için çok önemli. O 250 şehidin kanının yerde kalmaması için de bu darbe girişiminin arkasındaki güçlerin mutlaka ve mutlaka tespit edilmesi lazım çünkü o 250 şehit boşu boşuna şehit olmuş olmamalıdır.

Şu “denize dökme işi”ne geleceğim. Mehmet Ali Bey dediler ki: “Bu, denize dökmeyle ilgili sizden bir özür beklerdim.” Ömer Bey arkadaşımız da dedi ki: “Denize dökmediğiniz için mi özür bekliyorsunuz?” Bakın, kimlerin -yani Sayın Cumhurbaşkanı da dâhil- benim konuşmamı dinleyerek yorum yaptığını bilemem ama bununla ilgili bana bu linç kampanyasını yapanların yüzde 99’unun o konuşmayı dinlemediklerine kalıbımı basarım, çünkü eğer dinleselerdi ne söylediğimi anlayabilirlerdi. Bir saatin üzerindeki bir konuşmadan bahsediyoruz ve ben orada dedim ki: “Bu Anayasa metni tuzaklarla dolu bir metindir. 16’ncı maddeye gizlenmiş olan –aynen de böyle söyledim- 16’ncı madde

ki 50'ye yakın Anayasa maddesini değiştiren bir maddedir –böyle anlattım- oradaki 123'üncü madde değişikliği bizim Anayasa'mızın içine getirilmiş, pimi çekilmiş bir el bombası gibidir, ileride bir gün aldatılabilecek bir cumhurbaşkanının ilan edileceği bir özerk bölgeyle bir farklı bölge yaratılabilir, Diyarbakır merkezli 20 ilden oluşan bir bölge vesaire." Aynı şekilde, "Cumhurbaşkanının -orada değiştirilen maddeyle bağlantılı olarak- bir partinin genel başkanı olması milletin birliğini bozar. Niye? Parti "partisyon"dan gelir, parçalardan oluşur, her parti bir parçayı temsil eder, bir partinin genel başkanı cumhurbaşkanı olursa, Cumhurbaşkanlığı makamı Anayasa 104'te olan devlet başkanı sıfatıyla milletin birliğini temsil eder durumu açığa düşer. Bu nedenle –bak- milletimiz bu tuzakları bilse yüzde 1 bile bu Anayasa'ya 'evet' demez. Ben milletin ferasetine güveniyorum."

Bakın, aynen sözlerim bu, açın, bakın, "YouTube'da var: "Milletin ferasetine güveniyorum, inanıyorum ki yüzde 60-65 hayır çıkacak. Ama de ki 'evet' çıktı, kimse heveslenmesin kardeşim, biz yine Samsun'a çıkarız, işte, oradan Amasya, Erzurum, Sivas, Ankara, oradan İnönü, Sakarya, Dumlupınar, ulan sizi de, yedi göbek sülalenizi de, bütün emperyalistleri İzmir'den denize dökeriz." Sözcük sözcük söylediğim bu.

Şimdi, buradan -insaf yahu- "'Evet' diyenleri denize dökeriz." anlamı çıkarmak... Ne zaman? Üç gün sonra. Cuma akşamı konuşmuşum, cumartesi, pazar telefonlarım kilitlendi, herkes tebrik ediyor, "Evet, bu tuzaklar, olmaz." bilmem ne.

Buradaki mesele şu bakın: En başta Sayın Cumhurbaşkanı meydan meydan ne geri zekâlılığını bıraktı, ne alçaklığını bıraktı, Sayın Başbakanımız Binali Yıldırım "alçak" dedi, bu sevgili kardeşimiz aynı şeyleri söyledi. Konya milletvekillerinin hemen tamamı... Bunlar hiç önemli değil, siyaset içinde bunlar olabilir, siyaset içinde bunlar söylenebilir de. Ama bu ordunun yirmi sene üniformasını giymiş, tıbbiyeyi bitirecek kadar akıllı olan bir adamın "'Evet' diyenleri denize dökeriz." gibi bir laf edeceğini düşünmek hakikaten bence o düşünenlerin art niyetiyle ilgilidir.

Tekrar söylüyorum bakın, iddiayla burada da söylüyorum: Evet, bugün Cumhurbaşkanı ne diyor? "Emperyalistler ülkemizi bölmek istiyor." diyor mu, demiyor mu? Ekonomi Bakanı ne dedi? "Dolar üzerinden bize operasyon yapılıyor." dedi mi, demedi mi? Aynı şekilde "Ekonomik olarak ambargoya alınmak isteniyoruz." dendi mi, denilmedi mi? Bu emperyal güçler aynı şekilde...

Ben dedim ki: "Bakın, bu Anayasa değişikliğindeki bu tuzaklar aynı 1920'de Sevr'de vardı, aynı şekilde, 92 Condoleezza Rice'ın BOP haritasında vardı, aynı şekilde Rudaw TV'deki 22 ilimizi kendi haritasında gösteren Barzani'de var. Üçünü üst üste koyun, aynı. Bu, bir tuzaktır, bu bir emperyal tuzaktır. Halkımız bu tuzakları bilse buna asla 'evet' demez, asla 'evet' demez. Ama de ki 'evet' çıktı, kimse heveslenmesin." Allah aşkına, buradan 'evet' diyenler mi çıkar, yoksa bu Anayasa'nın içine bu tuzakları yerleştiren emperyal güçler mi çıkar, bir.

İki, hadi bunu geçtim, yani Mehmet Ali Bey –bu konuya hiç girmeyecektim aslında- söylediği için söylüyorum: Bir buçuk yıldır burada beraberiz, çok fazla toplanmadık ama. Ben asla hiç kimseyi kıracak bir konuşma yapmam kardeşim, bu aklımdan geçmez. Ve sizi temin ederim, orada da aklımda olan ülkemizi bölmek isteyen emperyal güçlerdir, 15 Temmuz arkasındaki güçlerdir. Bunu bu kadar ısrarla söylememe rağmen tam bir buçuk ay, iki ay ve hâlâ "'Evet' diyenleri denize döküceğiz." dedi lafını ısrar etmek...

O zaman soralım şimdi, Cumhurbaşkanı demedi mi "'Hayır' diyen teröristtir." "PKK 'hayır' diyor, bunlar da 'hayır' diyor, bunlar da PKK gibidir." Ben hiç kalkıp da aklımdan geçti mi ki bana terörist, bilmem ne... Ben sadece şunu söyledim ondan yirmi gün önce Biga'da: "Bana 'terörist' diyenin alnını karışlarım."

Şimdi, buradan tekrar söylüyorum: Kim ki benim “‘Evet’ diyenleri denize dökerim.” dediğime inanıyor, lütfen gitsin kendi kendine konuşsun kardeşim, benim asla böyle bir kastım yoktur, kesinlikle yoktur. Ama tekrar söylüyorum: Biz nasıl 1922’de Samsun’a çıkıp oradan İzmir’e kadar bunların yedi göbek sülalesini de kovalayıp, yerli iş birlikçileri de dâhil... Evet, çünkü hiçbir emperyal ihanet yerli iş birlikçileri olmadan olmaz.

MEHMET ALİ PULCU (İstanbul) - Çok doğru.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Demin onun için söyledim, bu darbenin arkasındaki emperyal gücü ve o darbeye içeride destek veren bu ahlaksızları bulup çıkarmak zorundayız. Öyle “Siyasi ayak yoktur yoktur.” da demeyin, vardır kardeşim, bir gün mutlaka çıkacaktır. Çünkü gerçeklerin bir gün mutlaka ortaya çıkmak gibi bir huyu vardır.

Sayın Başkanım, çok teşekkür ediyorum bu sözü bana verdiğiniz için ama tekrar söylüyorum, Ömer kardeşime de söylüyorum, AKP’nin Konya’daki 12 milletvekilinin tamamına söylüyorum, Sayın Cumhurbaşkanına söylüyorum, Saygıdeğer Mehmet Ali Bey’e söylüyorum, asla özür dilenecek bir şey yapmadım, yapsaydım yemin ediyorum özür de dilerdim ama asla yapmadım. Bunu açık yüreklilikle söylüyorum, aklımın ucundan milim geçmedi böyle bir anlam çıkabileceği, çok açık söyledim çünkü. “Sizi de yedi göbek sülaledenizi de bütün emperyalistleri İzmir’den denize dökeriz.” El insaf ya, benim iki ay...

BAŞKAN – Yok, mesele anlaşıldı Hüsnü Bey.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Mesela anlaşılmıştır ama Sayın Başkanım, hâlâ üzülmüyorum, kardeşim buradan diyor ki: “Ne için özür bekliyorsun, denize dökemediğin için mi?”

Bakın, hâlâ bunu düşünüyor, ya, yapmayın Allah aşkına ya, burada bir aradayız kardeşim, böyle bir şey olur mu?

ÖMER ÜNAL (Konya) – Şimdi, Sayın Vekilim, sözlerim net. Peki, tamam, siz burada bir açıklama getiriyorsunuz da yani...

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Hayır, burada açıklama değil, her yerde açıklama getiriyorum güzel kardeşim.

ÖMER ÜNAL (Konya) – Vallahi ben şunu söyleyeyim...

BAŞKAN – Ömer Bey...

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – O günden beri söylüyorum, Cumhurbaşkanının söylediği şey... Cumhurbaşkanı ne dedi?

BAŞKAN – Şimdi, kifayetimizakere diyelim.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Bir dakika, Cumhurbaşkanı ne dedi?

ÖMER ÜNAL (Konya) – Daha beni, benim yedi sülalemi denize dökecek anasının karnından doğmadı.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Ağızlarında “Allah vardır.” “Ne istedilerse verdik.”

ÖMER ÜNAL (Konya) – Ben o gün o ifadeyi söyledim, sizin sözünüzün ertesi günü basın mensuplarına ben de bu ifadeyi söyledim: “Beni, benim yedi sülalemi denize dökecek anasının karnından doğmadı. Eğer Hüsnü Bey bunu kastetmişse buyursun ben buradayım. Zafer’deyim, Mevlâna Meydanı’ndayım.

BAŞKAN – Kastetmemiş.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Güzel, son derece teşekkür ederim ama çok ayıp etmişsin. Çünkü benim böyle bir şeyi kastetmeyeceğimi otuz senedir beni tanıyan bir adam olarak bilmen gerekir Ömer kardeşim.

ÖMER ÜNAL (Konya) – Hayır orada ifadeniz net, yani bu ifade...

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Çok yanlış. Bak, siyaseten..

BAŞKAN – Hüsnü Bey, onu ama... Az müsaade et.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Bak, bir dakika Başkan, şunu bitireyim ama. Siyaseten bunu kullanabilirler, itirazım yok.

BAŞKAN – Hayır, bak, bir cümle söyleyeyim de...

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Başkanım, bir dakika, bir cümle edeceğim ya: Sayın Cumhurbaşkanı çıkıp dedi mi? “Bunların ağzında Allah vardı, menzilizim beraberdi. Milletim de Rabb’im de beni affetsin.” Bir anlamda özür diledi mi? Biz buna karşı kalkıp bir şey diyor muyuz? Peki, ben kalkıp ne dedim? “Benim ağzımdan böyle bir laf çıkmadı.” diyorum siz hâlâ... Aynı Cumhurbaşkanı üç gün sonra çıktı demedi mi “Ben ne aldatılan ne kandırılan olmadım siyasi hayatım boyunca.”

Şimdi, peki, ben kalkıp diyorum ki: “Kardeşim, ben ‘evet’ diyenleri kastetmedim, emperyalistleri kastettim, onların yerli iş birlikçilerini kastettim.” Ya bunu daha kaç defa söylemem gerekir, hâlâ burada kalkıp bunu söylüyorsunuz, böyle bir şey olur mu ya?

ÖMER ÜNAL (Konya) – Hayır, onu kastettiyseniz diyorum, emperyalistleri kastettiyseniz eyvallah, diyeceğim bir şey yok.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Ya “kastettiysen” var mı Ömer kardeşim? Dinle televizyonu duyacaksınız.

ÖMER ÜNAL (Konya) – Hayır, o gün demediniz böyle bir şey.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Hayır efendim, olur mu öyle şey?

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

4.- Komisyon Başkanı Yusuf Beyazıt’ın, yapılan açıklamalara ve Komisyonun savunma sanayi tesislerine yapılacak çalışma ziyaretleri programına ilişkin açıklaması

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, şöyle, o hadiseyle ilgili, tabii -keşke daha öncesinde de- sıkça beraber olalım. Ama dediğim gibi, Hüsnü Bey, oraya döneceğim, Komisyon değişik zamanlarda bir araya geldi, siz katılmadığınız için belki bu kadar uzakta kaldık, onun altını özellikle çizmek istiyorum, bir.

İkincisi de, çok sevdiğim, değer verdiğim Sayın Çiçek kumpas davalarıyla ilgili değerlendirmelerde bulundu. Onun mağduriyetini ve o zamanki kumpas davalarındaki mağduriyetleri tamamen bilen ve katılan, bu konuda neler yapıldığını bilen bir kardeşiniz olarak şunun da bilinmesinde, kayıtlara geçmesi açısından fayda görüyorum. Kumpas davalarından kurtulmanın yolu yapılan Anayasa değişikliğiyle bireysel başvuru hakkının sağlanmış olmasıdır. Bu bireysel başvuruların bir sonucu olmuştur.

Yine 2014 yılında Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunda bir değişiklik yapıldı, genel sekreter ve yardımcılar biliyorsunuz değiştirildi. Akabinde Yargıtay 1’inci Daire değişikliği oldu, sonra heyetler değişti, normale döndü. Ve bunların tabii, o zaman ki siyasi iradenin bu tür hukuki düzenlemelerdeki yapılan işlemlerin de bu konuda katkısı oldu, belirtmekte fayda var.

Bu darbe olayıyla ilgili olarak zaten farklı düşündüğümüz hadise yok. Bu hakikaten Türkiye Cumhuriyeti devletinin yaşamış olduğu en büyük, hain teşebbüs. Burada tabii, şuna katılmak da mümkün değil: Buna benzer, bu kadar ağır bir darbeye karşı karşıya kalan millet, devlet belli düzeltmeleri yapacaktır, belli değerlendirmeleri yapacaktır ve yapmıştır da. Burada darbeyi önleyen, hakikaten, bu yüce Türk milleti olmuştur, bunun altını özellikle çizmekte fayda var. Ama o zamanki Cumhurbaşkanımızın siyasi iradesinin, Başbakanımızın siyasi iradesinin, milleti bu konuda mücadeleye çağırmasının da -çok geçmediği için bunu özellikle söylüyorum- bu konudaki belirleyici unsur olarak katkısı asla inkâr edilemez. Ama bir vakıa var, bu ülkeyle, bu milletle, bu devletle uğraşan dış güçlerin varlığı malum. Gerçekten, içimizde de hainler, maalesef, her dönemde olmuştur, olmaya da devam edecektir; Allah bizi bu hainlerden korusun. Biz bunları basiretle, akılla düzeltmek zorundayız. Dışarıya karşı da bu mücadelemizi el birliğiyle, hep beraber götürmemizde fayda var.

Sonra, subay okulları falan kapatılmış değil, üniversite kuruldu ve subaylarımız yine orada yetişiyor. Sadece, liselerle ilgili düzenlemeler, Türkiye'nin her tarafındaki liselerden gelsin diye bir düzenlemedir. Tabii, bu da tartışılabilir, fikirler söylenebilir, değişik şekilde değerlendirilebilir.

Değerli arkadaşlar, Ankara'dan başlayacak savunma sanayisi tesislerini ziyaret programımız var. Bizim yaptığımız programda, belirleyeceğimiz bir tarihte önce ASELSAN, sonra HAVELSAN, ROKETSAN, Kırıkkale, ondan sonra -sizden de gelen teklifle- özel sektör noktasındaki yerleri de buna ilave edelim. Sonrasında da İstanbul noktasında veya değişik şehirlerdeki öne plana alacak şekilde değerlendirelim. Ziyaretler hafta içi hangi gün olsun veya haftanın ne zamanı olsun diye bir...

MURAT BAYBATUR (Manisa) – Hafta içi; salı, çarşamba, perşembe.

BAŞKAN – Bizim düşüncemiz şöyleydi: Çarşamba ve perşembe günleri çünkü salı günü gruplar var, grupların birbirine uymaz saatleri. Biz çarşamba ve perşembe günleri 10.00 ile 14.00 arasında olsun diye değerlendiriyoruz.

NİHAT ÖZTÜRK (Muğla) – 14.00 olmamalı çünkü Meclis açılış saati.

BAŞKAN – 14.00 dediğimiz, Meclis açılışına gelecek şekilde, 13.59'da Mecliste olmak kaydıyla diyelim, doğru söylüyorsunuz.

Evet, bizim arkadaşlar bunu planlasınlar, Millî Savunma Bakanlığı ve ilgili kuruluşlarla bunları düzenlesinler. Burada bir arabayla yani bir iki tane veya tek bir otobüsle beraberce Meclisten gitmeyi ben uygun görüyorum. Biliyorsunuz, 15 Temmuzdan sonraki ziyaretlerimizde de öyle yaptık. Böyle olunca hem derli toplu oluyor hem de aynı saatte, aynı zamanda gitme aralığı olmuş oluyor. Bu konuda, biz bunları planlayalım. Tabii, burada önemli olan hadise, zamanı müsait olan arkadaşların değil de Komisyonumuzun tam olarak -çünkü öncesinde de o sayı şey yapıyor- gelmesinde, katılmasında yarar vardır diye düşünüyorum.

Ben çok teşekkür ediyorum arkadaşlar, sağ olasınız.

Kapanma Saati: 13.13